VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 31 — Vol. L vuosikerta — Sudbury, Ont. — Lauantai, maalisk. 12 p. — Saturday, March 12, 1966

Yhdeksän canadalaista paperiyhtiötä ilmoittanut $10 hinnankorotuksesta

Toronto. — Eilen(torstaina) tiedoitettiin, että kolme itäcanadalaista paperiyhtiötä oli ilmoittanut edellisenä päivänä, että ne seuraavat länteläisten paperiyhtiöiden esimerkkiä ja korottavat sanomalehtipaperin hintaa $10:lla tonnia kohden.

Quebec Cityssa päämajansa pitävä Anglo-Canadian Paper, montrealilainen Kruger Pulp and Paper ja Abitibi-yhtiö ovat kaikki ilmoittaneet hintansa korottamisesta mainitulla summalla väittäen, että lisääntyneet tuotantokustannukset ovat tehneet sellaisen toimenpiteen tarpeelliseksi.

Nämä hinnankorotukset, joista on ilmoitettu jo 9 yhtiön taholta, merkitsevät sitä, että itäcanadalaiset yhtiöt vaativat perushintana $144 tonnilta (yhdysvaltalaisessa rahassa) ja länsimaiset $134, samoin yhdysvaltalaisessa rahassa. Ensinmainittuja on nyt kuusi ja toiseksi mainittuja 3.

Tarkkailijat ovat sitä mieltä, että vielä muitakin paperintuottajafirmoja tulee ilmoittamaan vastaavista hinnankorotuksista joten on uskottavaa, että Canadan suurimman teollisuuden omistajat saavat vuosittain $85,000,000 enemmän bruttotuloja kuin viime vuonna.

Sanomalehtien kustantajat, erikoisestikin Yhdysvalloissa, ovat valittaneet näiden hintain korottamisien johdosta, mutta paperintuottajat väittävät, että ne olivat tarpeellisia jatkuvasti lisääntyvien tuotantokustannuksien takia.

Erään paperiyhtiön puhemies sanoi hinnankorotuksien puolustamiseksi, että korotukset ovat ensimmäiset viimeisen kahdeksan tai yhdeksän vuoden kuluessa. Hän tarkoitti tällä, että paperiteollisuuden omistajat eivät ole korottaneet hintojaan niin nopeassa tahdissa kuin muiden teollisuusalojen omistajat.

Muut itäcanadalaiset sanomalehtipaperiyhtiöt, jotka ovat korottaneet hintoja ovat Bowater, Consolidated ja Domtar. Länsicanadalaiset ovat MacMillan, Bloedel and Powell River, Crown Zellerbach ja B.C. Forest Products.

Noin puolitoista vuotta sitten suuntaus oli kohti sanomalehtipaperin hintojen laskemista, mutta tällä hetkellä suuntaus on päinvastainen.

American Newspaper Publishers Association (sanomalehtikustantajien yhdistys) on arvostellut näitä hinnankorotuksia epäoikeutettuina ja sanonut, että sanomalehtipaperin tuottajien voitot ovat yleensä kohonneet ennätystasoihin.

Canadasta, missä valmistetaan lähes 42 prosenttia kapitalistisen maailman tuottamasta sanomalehtipaperista, myydään sitä noin 6,000 000 tonnia vuosittain Yhdysvaltoihin, tyydyttäen lähes 75 prosenttia yhdysvaltalaisesta kysynnästä.

Italian uudelle kokoomushallitukselle luottamuslause senaatilta

Rooma. — Pääministeri Aldo Moron uusi keskustalais-vasemmistolainen kokoomushallitus ,sai tällä viikolla pidetyssä äänestyksessä luottamuslauseen Italian senaatissa äänin 173—123.

Kokoomus, joka koostuu kristillisdemokraateista sosialisteista, sosialidemokraateista ja tasavaltalaisista, joutuu vielä ehkä maanantaina koetukselle edustajakamarissa, jossa uskotaan silloin esitettävä toinen ehdotus epäluottamuslauseeksi.

Hanoin väite: 1,400 USAn lentokonetta ammuttu alas

Tokio. — Täällä saatujen tietojen mukaan Yhdysvallat on menettänyt Vietnamin sodan yhteydessä noin 1,400 lentokonetta. Hanoin virallinen lehti Nhan Dan oli ilmoittanut Pohjois-Vietnamin uutistoimiston kertoman mukaan, että Pohjois-Vietnamin alueella oli ammuttu alas 904 yhdysvaltalaista lentokonetta ja lähes 500 Etelä-Vietnamin alueella.

Indonesia pakkoluovuttaa USAn öljy-yhtiöitä

Djakarta. — Eräs Indonesian öljyja luonnonkaasuministeriön puhemies ilmoitti tällä viikolla, että hallituksen tarkoituksena on pakkoluovuttaa yhdysvaltalaisten omistamat Standard Vacuum-öljy-yhtiön (Stanvac) Indonesiassa sijaitsevat laitokset muutamien seuraavien päivien kuluessa.

Lausunto annettiin virallisen Antara-uutistoimiston välityksellä.

Stanvac ja Caltex ovat ainoat yksityisesti omistetut öljy-yhtiöt, jotka ovat vielä toiminnassa Indonesiassa. Niiden toiminta on ollut sallittua siltä perusteella, että ne jakavat voittonsa Indonesian hallituksen kanssa.

Ranska pyrkii pois NATO-"perheestä"

Pariisi. — Ranskan hallitus aloitti torstaina toimenpiteet toteuttaakseen aiotun NATO-liitosta erkaantumisensa.

Ranskan ulkoministeriö jätti Canadan suurlähetystöön detaljoidun muistion, missä selostettiin mihin toimenpiteisiin Ranska aikoo ryhtyä mikäli Pohjois-Atlantin sopimusliiton (NATOn) yhtenäinen johto ja erikoisestikin kahden Ranskan maaperällä sijaitsevan canadalaisen lentotukikohdan kohtalo ovat kysymyksessä.

Eräs Ranskan hallituksen puhemies sanoi, että seuraavan 24 tunnin kuluessa toimitetaan perusajatukseltaan samanlaiset muistiot toisille allianssin jäsenmaille.

Niille maille — jotka muodostavat enemmistön NATO-liiton jäsenistä — joilla ei ole minkäänlaisia kaksipuolisia sopimuksia Ranskan kanssa eikä asevoimia sen maaperällä, saavat vain yleisen NATOn johtoa koskevan muistion. Toiset, joiden joukossa erikoisestikin Yhdysvallat ja Länsi-Saksa, saavat tiedotuksen siitä mitä Ranska aikoo tehdä näiden maiden ja sen välillä olevien ongelmien suhteen.

(Eräs Canadan ulkoministeriön puhemies sanoi, että Ranskan muistion teksti lähetettiin Ottawaan, missä se juuri on tarkan tutkimisen ja harkinnan alaisena.)

Erään puhemiehen selostuksen mukaan Ranskan hallitus on omaksunut sen kannan, ettei ole tarpeellista ryhtyä minkäänlaisiin neuvottelulhin Länsi-Saksan hallituksen kanssa koskien länsisaksalaisten Ranskan maaperällä olevien asevoimien poliittista statusta jos nämä joukot vedettäisiin pois NATO-liiton palveluksesta.

Ranskalaiset virkailijat tekivät selväksi, että he eivät ole sen paremmin kiinnostuneet neuvottelemasta yhdysvaltalaisten joukkojen edelleen maassa olemisesta ja että he vaativat näiden joukkojen kotiuttamista.

Yhdysvallat ja Ranska aikaisemmin allekirjoittivat viisi sopimusta, joiden mukaisesti Yhdysvalloilla on asetukikohtia Ranskan alueella ja Yhdysvallat saa käyttää Ranskan aluetta öljyputkilinjoja ja muita tarkoituksia varten. Näitä sopimuksia ei ole julkisesti seikkaperäisemmin selostettu.

Kun ranskalaiselta puhemieheltä kysyttiin josko ranskalainen kannanotto merkitsee läheltä sitä että täten peruutettaisiin sopimukset hän vastasi myönteisesti.

Tarkkailijat ovat lyhyesti sanottuna sitä mieltä, että Ranskan tarkoituksena on vetäyttää asevoimansa pois NATO-liitosta ja samalla pakoittaa ulkomaalaiset asevoimat lähtemään Ranskan alueelta.

Uusdemokraatilta kysymys konservatiiveille:

Mikä kantanne sairausvakuutukseen nähden?

Ottawa. — Uusdemokraattien johtaja T. C. Douglas esitti tällä viikolla konservatiiviselle kysymyksen kehoittaen heitä ilmaisemaan josko heidän puolueensa kannattaa yleistä sairaushuoltovakuutusta, sellaista kuin ehdotettiin Hallin kuninkaallisen komission raportissa.

Douglas sanoi parlamentin alahuoneessa terveysministeriön määrärahoista keskusteltaessa, että konservatiivit olivat "pysytelleet risukossa" terveyshuoltokysymyksen ollessa esillä.

"He ovat varovaisesti kiertäneet kantansa esittämistä", sanoi hän. "Ei ole esitetty mitään selvää lausuntoa siitä mikä on heidän kantansa."

Hän halusi tietää josko konservatiivit ovat sitä mieltä, että vakuutus tulisi olla kaikkia maan asukkaita varten vaiko järjestettäisiin siten, että annettaisiin vähävaraisille apurahoja tätä tarkoitusta varten, kuten tapahtuu Albertassa.

Liberaalinen hallitus on tarjounut maksamaan puolet näistä menoista, jotka koituisivat sellaisten maakunnallisten suunnitelmien toteuttamisesta, jotka vastaitsivat liittohallituksen vaatimuksia.

Suunnitelmien olisi oltava 90 prosenttia väestöstä koskevia suunnitelmien astuessa voimaan, olisi varattava täydellinen terveyshuoltopalvelu, sallittava vakuutusetujen mukana kuljettaminen maakunnasta toiseen ja ne tulisi olla maakuntien valvonnanalaisia tai jos ne jäisivät yksityisten vakuutusyhtiöiden hoidettaviksi, niin sellaisissa tapauksissa olisi sallittava julkisen tilintarkastuksen toimittaminen.

Douglas antoi canadalaisille lääkäreille varoituksen, että maassa astuu voimaan yleinen sairausvakuutus huolimatta siitä pitävätkö lääkärit siitä tai ei.

Tähän hän lisäsi, että itse lääkärit menettelisivät parhaiden jos he ryhtyisivät tässä asiassa yhteistoimintaan maakuntahallituksien ja liittohallituksen kanssa.

Britannia tutkimassa öljyn kuljettamista Rhodesiaan

Lontoo. — Arvovaltaisista piireistä ilmoitettiin tällä viikolla, että Britannia suunnittelee laajakantoita vahdintaa Intianmeren alueella saadakseen tietää josko sen kautta kuljetetaan öljyä Rhodesiaan.

Eräs ulkoministeriön puhemies vahvisti jotta Britannia oli pyytänyt tilaisuutta käyttää lentotukikohtia Malagasyssa (entinen Madagascar) jotta se voisi todeta josko öljyä oltiin kuljettamassa Mozambiqueen, mistä sitä voitaisiin lähettää edelleen putkilinjaa myöten Rhodesiaan Beiran sataman kautta.

Brittiläiset sanovat että vaikka heidän lentokoneensa ja sotalaivansa risteilevät Intianmerellä tässä tarkoituksessa, niin kysymyksessä ei ole kauppasaarto, vaan voisi kuitenkin tapahtua siten, että Britannia voisi kohdistaa taloudellista painostusta niitä maita vastaan, joiden laivoilla kuljetettaisiin Rhodesialle öljyä tämän reitin kautta.

Winnipegissä varastettua kultaa löytyi 11 tankoa

Winnipeg. — Winnipegin laitakaupungilla sijaitsevan St. Jamesin kunnan poliisipäällikkö George Malthy ilmoitti torstaina, että oli löydetty 11 niistä 12:sta kultatangosta, jotka varastettiin sikäläisellä lentokentällä maaliskuun 1 päivänä ja tapauksen johdosta on pidätetty yksi mies. Varastetun kullan arvoksi ilmoitetaan $382,467.

Poliisipäällikkö Malthy sanoi, että yksi näistä tangoista löydettiin eräästä toimistorakennuksesta Portage Avenuella keskellä Winnipegin kaupunkia ja 10 muuta eräästä asuinrakennuksesta Fort Rougen alueella Winnipegin eteläosassa.

Pidätetty mies asetetaan syytteeseen kullan laittomasta hallussapitämisestä.

Vielä silloin ei ollut mitään tietoa missä kahdestoista kultatanko voisi olla.

Varkaus tapahtui siten, että kaksi Air Canadan työläisenä esiintynyttä miestä oli esittänyt valheellisen luovuttamismääräyksen Trans-Air-lentolinjan virkailijoille kun kulta saapui viimeksimainitun yhtiön koneella S. Jamesin lentokentälle Northwest-kaivokselta. Se oli tarkoitettu kuljetettavaksi Air Canadan koneella valtion konepajalle Ottawaan.

Poliisipäällikkö Malthy sanoi, että kullan takaisin saaminen tuli mahdolliseksi St. Jamesin, Winnipegin ja kuninkaallisen ratsupoliisin yhteistoiminnan ansiosta.

KULUTTAJIEN HINTA-INDEKSI UUTEEN ENNÄTYSTASOON

Ottawa. — Hallituksen taloustieteilijät ilmoittivat tällä viikolla, että kulutustarvikkeiden hintaindeksi oli noussut uuteen ennätystasoon viime helmikuussa pääasiallisesti siitä syystä, että ruokatarpeiden hinnat olivat kohonneet, minkä lisäksi erinäisistä palveluista oli maksettava enemmän kuin aikaisemmin.

Liittovaltion tilastotoimiston antamassa tiedotuksessa sanottiin, että hintaindeksi oli noussut helmikuun loppuun mennessä 142.1 pisteeseen verrattuna 141.2 pisteeseen viime tammikuun lopussa ja 137.2 pisteeseen viime vuoden helmikuun lopulla. Luvun perustana on 100, joka on laskettu siitä kulutustarvikkeiden hinnat olivat v. 1949.

Tilastotoimiston keräämien numeroiden mukaan kulutustavarain hinnat olivat kohonneet vuoden kuluessa 4.2 prosentilla ja palvelukustannukset 3.3 pros.

Kestotavarain hinnat olivat laskeneet samanaikaisesti .7 prosentilla.

Kulutustavarain joukossa hinnat nousivat eniten ruokatavarain kohdalta. Muiden kulutustavarain hinnat nousivat 2 prosentilla.

Afrikkalainen arkkipiispaksi

Lagos, Nigeria. — Togolainen tri John Kwan Amuzu Aggev vihittiin täällä tällä viikolla juhlallisessa seremoniassa ensimmäiseksi Lagosin roomalaiskatolisen kirkon afrikkalaiseksi arkkipiispaksi.

Northern Electric-yhtiön työläiset voittivat 61 sentin palkankorotuksen

Brampton. — Northern Electric-yhtiön täkäläisiä työläisiä edustava United Electrical, Radio and Machinists of America-unio on allekirjoittanut jäseniensä puolesta uuden kaksivuotisen työehtosopimuksen, minkä mukaisesti työläisten tuntipalkkoja korotetaan sopimusajan kuluessa niinkin paljolla kuin 61 sentillä tuntia kohden.

Union kansallinen edustaja Val Bjarnason sanoi, että paikallisosasto 531n jäsenet olivat hyväksyneet sopimuksen 77-prosenttisesti.

Kaksi viikkoa aikaisemmin union jäsenet hylkäsivät 98-prosenttisesti yhtiön esittämän sopimustarjouksen.

Hyväksytyn sopimuksen mukaan työläisten palkankorotukset ensimmäisen sopimusvuoden kuluessa vaihtelevat 15 sentistä 51 senttiin. Tähän lisätään ensi lokakuussa edelleen 10 senttiä. Kaikki yhtiön työläiset saavat viime vuoden lokakuuhun taannehtivan 16 sentin palkankorotuksen. Yhtiön palveluksessa täällä on 1,740 työläistä.

Minimipalkat nousevat $2.10:iin tunnilta miehille ja $1.88:iin naisille.

Palkallista lomaa annetaan uuden sopimuksen mukaan kaksi viikkoa ensimmäisen palveluvuoden jälkeen kolme viikkoa kymmenen vuoden palvelun jälkeen ja neljä viikkoa kahdenkymmenen vuoden jälkeen.

Yhtiö on lupautunut maksamaan myös puolet työläisten lääkäripalveluvakuutuksesta.

Ottawa kieltää tiedot Pearsonin eroamisesta

Spencer-jutun käsittely aiheutti vakavan hallituskriisin mikä uhkasi hajoittaa liberaalipuolueen kansallisuusrajojen saumasta

Montreal. — Eräs montrealilainen sanomalehti tiedoitti torstaina, että pääministeri Lester B. Pearson antoi keskiviikkona Ottawassa kokoontuneelle liberaalipuolueen parlamenttiryhmälle lupauksen, että hän eroaa puoluejohtajan toimesta 3 kuukauden kuluessa, ja että siihen mennessä hän parantaa tapojaan.

Ko. ranskankielinen päivälehti sanoi pääministeri Pearsonin tehneen tämän esityksensä estääkseen oikeusministeri Lucien Cardinin eroamisen ja hajaannuksen hallituksen riveissä.

Mr. Cardin ja kolme muuta quebecilaista ministeriä — siirtolaisasiain ministeri Jean Marchand, postimestari Jean-Pierre Cote ja apulaispuolustusministeri Leo Cadieux — aikoi erota liittohallituksen jäsenyydestä.

Ottawa. — Pääministeri Pearsonin eräs puhemies kielsi torstaina "kategorisesti (jyrkän varmasti) ja täydellisesti" montreallilaisen sanomalehden uutistiedon, että mr. Pearson oli luvannut erota puoluejohtajan toimesta kolmen kuukauden aikana. "Siinä ei ole mitään perää", sanoi Pearsonin lehtiasiain sihteeri Richard O'Hagan.

Mr. Cardin oli viikon alussa kirjoittanut erokirjeensä ja lähettänyt sen mr. Pearsonille. Mutta vasta tiistai-iltana — oltuaan illallisella pääministerin kanssa ja neuvoteltuaan Walter Gordonin, Maurice Lamontagnen ja Rene Tremblayn kanssa — hän suostui peruuttamaan eropyyntönsä.

Viikon alussa vallinnut kriisitilanne muodosti "vakavan hetken Canadalle" selittivät eräät huomioitsijat.

Kriisin aiheutti se kun pääministeri Pearson muutti äkkiä kantansa ja suostui alahuoneen istunnossa siihen, että Vancouverissa postityöläisenä toimineen George Victor Spencerin "vakoilu"-asiasta suoritetaan opposition vaatimusten mukainen tutkimus, vaikka oikeusministeri Cardin ja eräs toinen ministeri olivat juuri muutama minuutti aikaisemmin puhuneet tälläisen tutkimuksen suorittamista vastaan ja julistaneet, että heidän hallituksensa ei missään tapauksessa siihen suostu. Tämä tapahtui viikko sitten perjantaina.

Maanantaina antoi pääministeri mr. Cardinille toisenkin karvaan kalkin juotavaksi suostumalla siihen, että mrs. Spencerin jutun yhteydessä suoritetaan tutkimus Canadan valtiosalaisuuksien huoltoa koskevista kysymyksistä — mitä mr. Cardin on myös vastustanut.

Tästä syntynyttä hallituskriisiä sanotaan pahentaneen se, että puolueen rivien hajaantuminen kehittyi kansallisrajojen mukaan englannin- ja ranskankielisten jäsenten välillä. Tähän viittaa se, että kriisin ratkaisuun sanotaan osallistuneen entinen valtiosihteeri Maurice Lamontagne ja entinen postiministeri Rene Tremblay, jotka tulivat aikanaan tunnetuiksi "edullisista" huonekalukaupoistaan.

Seksuaali-skandaalisyytös toryministerejä vastaan

Oikeusministeri Cardin sanoo "Olga-juttuun" sekaantuneen useamman kuin yhden ministerin; toryt vaativat Cardinin eroa; tutkimus tulossa?

Ottawa. — Onko joku Diefenbakerin entisen hallituksen ministeri (tai kuinka moni heistä) maannut kerran tai useammin kuvankauniiksi vaaleaveriköksi sanotun saksattaren kanssa, joka on saatujen tietojen mukaan tuotettu länsisaksalaisine passeineen hallituksen varoilla Canadaan, mutta on sitten pyyhkinyt Canadan tomut jaloistaan ja kuollut leukemiaan Itä-Saksassa? Tässä on hetken hemaisevin skandaalijuttu Ottawassa.

Ns. Olga-juttu on liikkunut julkisena salaisuutena huhupuheena Ottawassa jo useita vuosia, kertoo erään torontolaislehden kirjeenvaihtaja Ottawan uutisessaan.

Myöntäen avoimesti, että hänen tarkoituksenaan oli järjestää vastahyökkäys sen johdosta kun oppositiojohtaja John Diefenbaker ahdisti häntä vancouverilaisen Victor Spencerin jutun :'salaamisesta", oikeusministeri Cardinin kerrotaan sanoneen: "Minä en yritä haravoida vanhoja läksytyksiä. Minä vain kysyn mr. Diefenbakerilta sitä, miten hän käsitteli sen (Olga) asian, kuten hän kyselee minua Spencerin jutun käsittelystä . . . En todella usko siinä olevan mitään tarkoitusta, sillä tyttö on kuollut . . ."

Oikeusministeri Cardin vihjasi ensiksi että RCMP:n toimesta on annettu joko pääministerinä silloin olleen Diefenbakerille tai hänen oikeusministerilleen Davie Fultonille salainen raportti missä syytetään, että Diefenbakerin entisen hallituksen eräs jäsen on sekaantunut seksuaali-turvallisuus-skandaaliin. Saatujen tietojen mukaan asiaan liittynyt nainen on kaiketi Olga Munsinger eikä Gerda, kuten on myös sanottu. Myös on väitetty, että tapahtumien "ikuistamiseksi" on otettu salaa kuva missä nähdään tämä kuvankaunis vaaleakutrinen saksatar alastomana Diefenbakerin erään entisen ministerin kanssa.

Tämä Olga-juttu pullahti esiin viikko sitten perjantaina, jolloin oikeusministeri Cardin antoi Diefenbakerille haasteen "selittää", minkälaista osaa hän on siinä yhteydessä vienyt.

Torypuolueen taholta nousi luonnollisesti kova protestimyrsky oikeusministeri Cardinia vastaan. Torypuolueen useat jäsenet esittivät torstaina kiivaita vaatimuksia, että Cardinin tulee erota oikeusministerin toimesta Olga Munsinger jutun johdosta.

Mutta oikeusministeri Cardin selitti sanomalehtimiesten haastattelu tilaisuudessa torstaina, että hän tulee ehdottamaan hallitukselle Munsingerin nimeen liittyvän seksuaali-turvallisuus-skandaalijutun uudelleen avaamista.

Pääministeri Pearson antoi puolestaan torstai-iltaisessa alahuoneen istunnossa ymmärtää, että hallitus on ehkä päättänyt suorittaa tutkimuksen Munsinger-skandaalista.

Saatujen tietojen mukaan Olga Munsinger on syntynyt Köningsbergissa, Itä-Preussissa v. 1929. Hän tuli hallituksen lainan tuella Canadaan v. 1955 ja sai täällä siirtolaisoloiuvan. Hänen otaksutaan matkustaneen silloin Länsi-Saksan passeilla. Kuuden vuoden kuluttua, eli v. 1961 hän poistui karkoittamatta Canadasta ja meni Itä-Berliiniin, missä hän kuoli leukemiaan (verisyöpään).

Sen jälkeen on annettu otaksumia

(Jatkuu sivulla 4)

Britannian parlamentti hajoitettiin torstaina

Lontoo. — Torstaina annettiin kuninkaallinen julistus Britannian 43. parlamentin hajoittatmisesta. Käytännössä se tarkoittaa, että Britannian kansalla ei ole Lontoossa valittuja edustajia ennen uusia vaaleja, mitkä toimitetaan aikaisemmin annetun tiedonannon mukaan maaliskuun 31 pnä.

Parlamentin hajoittamisella virallisesti alkoi 18. yleisvaalikampanja Britanniassa tämän vuosisadan kuluessa. Liberaalit ja kommunistipuolueet merkitsivät tapahtuman julkaisemalla manifestinsa ja konservatiivien johtaja Edward Heath järjesti ensimmäisen sanomalehtien tiedotustilaisuuden valittaen, että labouristinen hallitus ei ollut antanut selvää kuvaa taloudellisesta tilasta. Hän väitti että tämä on kaikkein tärkein kysymys näissä tulevissa vaaleissa. Hän viittasi Times-lehden toimituskirjoitukseen, missä lueteltiin 30 seikkaa, jotka lehden mielestä ovat punnan epävakaaseen asemaan johtaneita tekijöitä. Yhtenä näistä lehti välttää, että labouristinen hallitus "ei ollut oppinut mitään".

Mielipidetutkimukset ovat kuitenkin osoittaneet, että labouristeilla on vieläkin huomattavasti suurempi kannatus kuin konservatiiveilla. Työväenpuolueen joidenkin ministerien toimesta on kuitenkin levitetty selityksiä, että puolueen kannatus on viimepäivinä hieman laskenut. Tämän ilmeisenä tarkoituksena on välttää liiallista toivorikkautta mikä johtaisi pettymysmielialaan vaalien jälkeen.

VIIME TIEDOT

Toronto. — Great Lakes Paper-yhtiö liittyi torstaina niiden paperintuottajafirmain joukkoon, jotka ovat päättäneet korottaa sanomalehtipaperin hintaa 10 dollarilla tonnia kohden $144:iin (yhdysvaltalaisessa rahassa). Yhdeksän muuta canadalaista paperiyhtiötä ilmoitti samanlaisista hinnankorotuksista jo aikaisemmin.

Timmins. — Seitsemänsataa rakenustyöläistä kahdella Texas Gulf Sulphur-yhtiön rakennustyömaalla täällä lopetti lakkonsa torstaina. Lakko alkoi viime maanantaina kun union luottamusmies Leo LaFluerille oli ilmoitettu, että hänet siirretään toiselta työmaalta toiselle. LaFluer väitti, että yhtiön tarkoituksena oli saada hänet syrjäytetyksi luottamusmiestoimestaan. Sen enempää union kuin työnantajankaan taholta ei ole vielä annettu lähempää selostusta sopimusehdoista.

Ottawa. — Täällä on ilmoitettu, että kaksikielisyyttä ja kaksikulttuurellisuutta tutkivan kuninkaallisen komission palveluksessa on nyt 225 henkilöä, joiden joukossa 35, joiden palkka on yli $10,000 vuodessa.

Rishra, Intia. — Vähintään 13 ihmistä kuoli ja kymmeniä loukkaantui kun poliisit hyökkäsivät hallitusvastaisten mielenosoittajien kimppuun torstaina Länsi-Bengalissa, missä oli alkanut yleislakko kansan kärsiessä nälänhätää. Rishra sijaitsee 15 mailia luoteeseen Kalkuttasta. Siellä valmistetaan hamppua.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Suomen eduskuntavaaleista

Vähän yli viikon kuluttua suoritetaan Suomen eduskuntavaalit, jotka ovat saaneet melkoista huomiota maan rajojen ulkopuolellakin. Eduskunnan kahdensadan jäsenen valinta on suoritettava vähän yli tuhannesta ehdokkaasta, mutta keskeisenä kysymyksenä lienee se, että voittaako vasemmisto — eri työväenpuolueet yhteenlaskien — enemmistön eduskuntapaikoista vai jääkö tämä edessäoleva välttämättömyys vielä seuraaviin vaaleihin.

Suomen porvarillisissa piireissä on ilmaistu lukuisia huolestuneita katsantokantoja siitä mahdollisuudesta, että vasemmisto voi nyt saavuttaa enemmistön. Suurimpana "valopilkkuna" tätä "vaaraa" vastaan pidetään sitä, kun sosialidemokraattinen puolue kieltäytyi yhtymästä vaaliliittoon SKDL:n ja sos.dem. liiton (n.s. skogilaisten) kanssa. Mutta tämäkin on ollut heikkona lohdutuksena sen jälkeen kun sosialidemokraattisen puolueen puoluetoimikunta julkaisi (helmikuun lopulla) ulkopoliittisen lausunnon, mikä lähentelee monessa suhteessa toisten työväenpuolueitten ulkopoliittista linjaa.

Työväenliikkeen jäsenten ja kannattajien sekä Suomen kansan ja valtion todellisten ystävien kannalta katsoen olisi luonnollisesti ihanteellinen tulos se, jos vasemmisto saisi nyt suoritettavissa vaaleissa ehdottoman enemmistön niin, että vaalien jälkeen voitaisiin muodostaa joko työväenpuolueiden yhteishallitus tai työväenpuolueiden ja keskustapuolueen kokoomushallitus, mikä edustaisi Suomen kansan valtavan suurta enemmistöä Jompi kumpi näistä ratkaisuista antaisi tietenkin monta kertaa paremman hallituksen kuin se, mikä on Suomessa vanhan kokoomuspuolueen avulla ja tuella maan asioita nykyään hoitanut tai hoitamatta jättänyt.

MITÄ MAHDOLLISUUKSIA ON?

Suomen Gallup Oy. julkaisi äskettäin suorittamien tutkimustensa mukaisen lausunnon, jonka perusteella näyttäisi siltä, että ei-sosialistiset puolueet, miksi se porvarillisia puolueita yhteisnimellä kutsuu, tulevat saamaan vaaleissa 51.5 prosenttia ja vasemmistopuolueet (työväenpuolueet yhteensä) 48,5 prosenttia kansakunnan äänistä. Kuten olemme täällä Canadassa ja Yhdysvalloissa saaneet kokea, gallup-tutkimuksen tulosten perusteella esitettävät "vaaliennustukset" eivät luonnollisestikaan ole mitään jumalansanaa. Päinvastoin voidaan todeta, että Gallup-äänestysten tulokset ovat melko usein tarkoituksellisesti ennakkoluuloisia ja puolueellisiakin vasemmistoa kohtaan.

Mutta merkillepantava seikka tässä Gallup-tutkielman tuloksessa oli toteamus, että vasemmiston kannatus on edelleen "kasvamaan" päin.

Hyvin epävarma on siis mielipidetutkijain väite, että porvarilliset puolueet säilyttävät edelleen enemmistön Suomen eduskunnassa. Gallup-tutkimus osoittaa, että kokoomuksen kannatus on entisestään laskenut valitsijain keskuudessa ja siltä pohjalta voidaan vetää myös sellainen johtopäätös, että hallitusohjelmasta vastuussa olevan ja kokoomuksen kanssa varsinkin talouspoliittisissa kysymyksissä yhteisissä muhinoissa olleen Keskustapuolueen (entisen maalaisliiton) kannatus tulee myös heikkenemään vaikka puolue onkin saanut ulkopoliittisen ohjelmansa perusteella tunnustusta omien kannattajapiiriensä ulkopuoleltakin.

Jos meiltä kysyttäisiin, että mitä mieltä me olemme Suomen eduskuntavaalien tuloksista, niin lehtemme olisi pakotettu vastaamaan, että "odotetaan tuloksia". Kukaan ei voi varmuudella ennustaa vaalituloksia. "Arvailemalla" voi joku päästä toisinaan lähelle tai osua aivan naulan kantaan. Mutta vaalit eivät ole mitään arpapeliä ja siihen verrattavaa veikkaushommaa.

Näitä rivejä kirjoitettaessa näyttää, että Suomen vasemmistolla on mahdollisuus enemmistön voittamiseen. Tuleeko tämä "mahdollisuus" hyväksikäytetyksi, sen saamme kuulla noin 10 päivän kuluttua. Vaikka SKDL on kasvanut niin voimakkaasti ja nopeasti, että siitä on tullut suuri poliittinen voimatekijä parinkymmenen vuoden aikana, niin sen kannatus voi näissäkin vaaleissa edelleen lisääntyä, vaikka nykyisten asemiensa säilyttäminen olisi sille voitto. Ja kun sos.dem. liitto on nyt vaaliliitossa SKDL:n kanssa, niin se parantaa osaltaan vasemmiston mahdollisuuksia siltä kohdin. Merkillepantavaa on, että suurista vaalivoitoista aikaisemmin puhuneen sos.dem. puolueen johto on viimeaikoina ollut melko varovainen voittoennustusten antamisessa, mutta yleisenä käsityksenä on kuitenkin, että sosialidemokraattinen puolue tulee saamaan entistä laajempaa kannatusta. Tosiasiassa näyttää siltä, että sosialidemokraattisella puolueella on tilaisuus vallata keskustapuolueelta niin paljon kannatusta, että puolue saa edustajamääränsä kohoamaan. Jos näin tapahtuu, silloin toteutuu myös koko vasemmiston enemmistöajatus.

Se että Gallup-tutkimuksen ja itse "Helsingin Sanomien" on pitänyt myöntää kansandemokraattien voimien kasvu ja lisääntyminen, on lisätodistuksena vasemmistopuolueiden vaalivoiton mahdollisuuksista. Jos vasemmistopuolueet olisivat tehneet ennen vaaleja vaaliliiton, niin se olisi varmasti johtanut työväenpuolueiden enemmistöön eduskunnassa, mutta enemmistön saavuttaminen on kaikesta huolimatta nytkin mahdollisuuksien puitteissa.

Suomen kansa tekee luonnollisesti omat ratkaisunsa ilman minkäänlaisten ulkopuolisten voimien, mukaanlukien siirtolaisina Suomesta lähteneet kansalaisemme, sekaantumatta maan sisäisiin asioihin. Mutta ken tahansa syventyy ajattelemaan Suomen kansan ja valtion parasta, hän ei voi olla tuntematta vissiä myötätuntoa synnyinmaamme yhdistynyttä tai oikeammin sanoen vastustamattomalla voimalla yhdistyvää vasemmistoa kohtaan.

"Hyvinvointivaltio" ja kehitysapu

"Hyvinvointivaltio"-käsite kuuluu kansainvälisten vertailujen piiriin, ja sen lähtökohtana on matemaattinen keskiarvo.

Tässä kansainvälisessä keskimääräisten elintasojen vertailussa Suomi on 15 kärkimaan joukossa käytettiinpä vertailuperusteena mitä tekijää tahansa. Vuoden 1960 tilastojen mukaan Suomi oli 15. sijalla koko maailmassa kun kansantulo henkeä kohden otettiin mittapuuksi. Tämän tilaston ensisija on USA:lla seuraavina tulevat Canada Ruotsi, Sveitsi, Uusi Seelanti, Australia, Luxemburg, Englanti, Tanska, Länsi-Saksa, Belgia, Ranska, Norja ja Alankomaat — sitten onkin jo Suomi.

Ulkomaankaupan mukaan laskien Suomi on 14. sijalla maailmassa, sanomalehtipaperin kulutuksessa 7. sijalla ja autonomistajina 22. sijalla. Monet muutkin vertailuperusteet asettavat Suomen "hyvinvointivaltioiden' klubin jäseneksi, olkoonkin että kaikkein vauraimpien maiden, esim. USAn keskimääräinen elintaso on huimasti Suomen elintasoa korkeampi (yli kaksi ja puolikertainen). Elintasoltaan keskimäärämaina maailman mittakaavassa ovat Argentiina ja Libanon, joita ei pidetä minään korkean elintason mallikappaleina. Keskimääräisyyttä alleviivatakseni korostan, että Libanon on keski-idän "Sveitsi", pankkimaa, jossa ohut ylin kerros siveltää voita leivälleen ehkä paljon paksummalti kuin tehdään omissa vauraissa kerroksissamme.

Viime aikoina on paljon puhuttu maailman kahtiajakautumisesta köyhiin ja rikkaisiin valtioihin teollisuusmaihin ja alikehittyneisiin maihin (kehitysmaihin) ja siitä, miten "rikkaat maat rikastuvat ja köyhät köyhtyvät" — edelleen keskimääräisellä tasolla liikkuen. Näin tapahtuu siitä huolimatta, että vanhat kehittyneet maat ovat erilaisin muodoin avustaneet kehitysmaita.

KÖYHIEN MAIDEN PULMAT

Pääsyynä tällaiseen nurinkuriseen kehitykseen ovat maailmanmarkkinahinnat, jotka määräytyvät suurten teollisuusmaiden intressien mukaan. Koko sodan jälkeisenä aikana ovat elintarvikkeiden ja raaka-aineiden eli ns. primäärituotteiden maailmanmarkkinahinnat laskeneet ja teollisuustuotteiden hinnat nousseet Vuonna 1953 ja 1961 välisenä aikana laskivat raaka-aineiden hinnat 8% samalla kun teollisuustuotteiden hinnat nousivat 10%. V. 1958 täytyi Pakistanin viedä 28 paalia puuvillaa saadakseen niin paljon valuuttaa, että sillä saattoi ostaa yhden traktorin. Vuonna 1964 Pakistan (ja kaikki muut puuvillan viejämaat) saivat ostettua yhden traktorin 40 puuvillapaalilla.

Ghana, joka on maailman suurin kaakaontuottaja, vei v. 1959 kaikkiaan 250,000 tn. kaakaopapuja, jotka ovat maan miltei ainoa vientituote. Vuoteen 1963 mennessä oli kaakaon tuotanto tehostettu niin kunnioitettavan paljon, että vienti nousi 404,000 tonniin. Tästä huolimatta laskivat maan kaakaosta saamat tulot 68,8 miljoonasta Ghanan punnasta vuonna 1959 68.1 miljoonaan Ghanan puntaan. Kaakaon maailmanmarkkinahinta, joka 1953—54 oli 550 Ghanan puntaa tonnilta, oli laskenut 130 Ghanan puntaan maaliskuuhun 1965 mennessä, ja 85 puntaan viime kesänä! Samanlaisia esimerkkejä tarjoaa muidenkin elintarvikkeiden ja raaka-aineiden hintakehitys. Kahvin tuotannon laajentaminen ei samoista syistä ole auttanut Brasiliaa ja tinan ja kumin hinnoista riippuvainen Malesia on tallannut paikoillaan.

SUPISTUVA JA ESTETTY KAUPPA

Toisaalta ovat kuten sanottu, teollisuustuotteiden maailmanmarkkinahinnat nousseet samalla kuin niiden osuus maailmankaupassa yleensä kasvaa johtuen mm. siitä, että uudet maat pyrkivät hinnalla millä tahansa teollistamaan omia maitaan. Kehitysmaiden vaikeuksia on lisännyt myös se tosiseikka että teollisuusvaltiot ovat nostaneet omaa elintarvike- ja raaka-ainetuotantoaan ja esiintyvät yhä lisääntyvässä määrin raaka-aineiden viejinä.

Vaikka latinalaisen Amerikan maat ovat tyypillisiä maatalousvaltaisia kehitysmaita, ostavat ne vuosittain suuret määrät viljaa USAlta, maailman rikkaimmalta valtiolta. Niiden myyntiartikkeleiksi jäävät kahvin ja muiden trooppisten tuotteiden ohella perusmetallit. Aasiassa on maita, joiden lähes ainoa vientiartikkeli on riisi, jota veidään maasta pois — on pakko viedä — vaikka se tarvittaisiin oman nälän torjumiseen.

Kehitysmaiden kaupan tiellä on monia muita esteitä. Vaikeuksista huolimatta on teollistaminen pantu useimmissa alulle ja saatu aikaan tuotelijäämää vientiä varten. Näin varsinkin tekstiilialalla. Yhdistynyt arabitasavalta, joka vielä v. 1955 vei 95% puuvillastaan jalostamattomana oli vuonna 1963 siinä määrin parantanut tilannetta, että raaka-aineosuus oli laskenut 83%:iin ja valmiiden tekstiilituotteiden osuus oli siis 17%. Intia, joka v. 1938 vielä osti puuvillakankaita on tänään valmiiden tekstiilituotteiden suurviejä.

Mutta koska tuonti maista, missä on "alhainen palkkataso", olisi häirinnyt teollisuusmaiden markkinoita, ryhtyivät teollisuusmaat vastarintaan. USA pakotti v. 1957 Japanin rajoittamaan "vapaaehtoisesti" tekstiilimyyntiään Yhdysvaltoihin. Samanlaisiin sopimuksiin pakotti Englanti puolestaan Intian ja Pakistanin, ja sitä sovelsi tekstiilialaan myös EECtä edustava Noordwijk-klubi. Lopuksi tehtiin GATTin puitteissa sopimus puuvillatekstiilien kaupan "säännöstelemisestä". Nämä toimenpiteet merkitsivät kehitysmaiden tekstiiliteollisuuden kehityksen pysähtymistä. Samansuuntaista on ollut johtavien teollisuusmaiden muuhunkin korkeampiasteiseen vientiin.

Kehitysmaiden kauppa siis näyttää kiertävän ympyrää: raaka-aineita ja elintarvikkeita ei maailma näytä tarvitsevan eikä niistä ainakaan maksa kunnon hintoja. Kehitysmaiden orastavan teollisuuden menekki estetään kaupparajoituksilla ja suojatulleilla. Tietä eteenpäin ei näytä olevan.

Probleeman ydin on maailmanmarkkinoilla vallitseva "terms of trade" vaihtosuhde. Kehittyneet teollisuusmaat ostavat puoli-ilmaiseksi kehitysmaiden elintarvikkeita ja raaka-aineita myyden niille "korotetuilla hinnoilla" omia teollisuustuotteitaan. Kehitysmaat, etenkin niistä valveutuneimmat, ovat pyrkineet kansainvälisellä kentällä vaikuttamaan siten, että näissä kauppaehdoissa tapahtuisi muutoksia. Ne haluavat "trade not aid", kauppaa ei apua.

Pari vuotta sitten järjestetyssä YKn kauppa- ja kehityskonferenssissa pohdittiin vilkkaasti näitä kysymyksiä. Hyvistä päätöslauselmista huolimatta on tilanne pysynyt suurin piirtein ennallaan, entinen hintakehitys on jatkunut eikä mainittavaa kaupanlisäystä ole kehitysmaiden kontolla. Konferenssin suosittelema kehitysmaatuotteiden tullittomuus tai suosituimmuus on suurimmaksi osaksi jäänyt kirjaimeksi.

Maailmanmarkkinoiden hintasuhteista hyötyvät eniten suuret teollisuusmaat joiden vauraus siis johtuu Afrikan, Aasian ja latinalaisen Amerikan köyhyydestä. On laskettu, että näiden hintasuhteiden kehitysmaille aiheuttama tappio on paljon suurempi kuin se hyöty, jonka kehitysmaat ovat saaneet erilaisena kehitysapuna. Kehitysapua ei ylimalkaan tarvittaisi, jos raaka-aineiden ja teollisuustuotteiden välinen hintasuhde olisi pysynyt sellaisena kuin se oli toisen maailmansodan jälkeen.

KEHITYSMAIDEN TOIVOMUKSET

Mainitussa YKn konferenssissa suositeltiin teollisuusmaille kaupan lisäämistä kehitysmaiden kanssa ja kehitysmaatuotteiden tullien poistamista. Näitäkään varsin kainoja toivomuksia eivät teollisuusvaltiot (Neuvostoliittoa ja sosialistisia maita lukuun ottamatta) ole noudattaneet. Niinpä Suomikin kantaa edelleen kehitysmaatuotteilta tullia, joka nostaa näiden tarvikkeiden hintaa vähentäen siten niiden menekkiä. — Ruotsi poistaa nämä tullinsa kesäkuussa.

Kehitysmaissa nähdään nälkää. Intiassa on parhaillaan suoranainen nälänhätä. Voidaan oikeutetusti sanoa, että tämä asiaintila on seurausta kehittyneiden maiden hintojen muodossa jatkuvasti harjoittamasta riistosta. Vastuu tällaisesta asiaintilasta lankeaa teollisuusvaltioille. Jopa Suomellekin, joka myös korjaa hyödykseen kansainvälisten hintasuhteiden satoa.

(Jatkuu seuraavalla sivulla)

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Lasse Sinisalo, Nairn Centre, Ont., täyttää keskiviikkona, maaliskuun 16 pnä. 71 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Maailman turuilta

PAREMMAT "TYÖSUHTEET" PORTTOLOIHIN

Hampurin prostituoidut saavat upouuden virkatalon, jossa he voivat palvella asiakkaitaan.

Muuan yksityinen rakennuttaja aikoo pystyttää 130—150 prostituoidulle tarkoitetun talon hienotunteisesti syrjään "Reeperbahnin" neonvaloista ja humusta. Huoneistojen väliin tulee "tapaamissali", jossa voidaan käydä maksuneuvotteluja.

LEHMIEN SIJASTA RAHAA MORSIAMMEN HINNAKSI

Rhodesian tuhoisa kuivuus on verottanut karjakantaa niin pahasti, että joissakin osissa maata avioliittoon aikovat miehet maksavat morsiamistaan lehmien sijasta selvää rahaa. Viranomaisten kertoman mukaan perinteellinen morsiamen hinta on Matabelelandin eteläosissa jopa 50 lehmää. Varakkaan sulhon on nyt pystyttävä maksamaan 90 puntaa ja sekä kaksi lehmää. Toinen näistä tulee morsiamen vanhemmille ja toinen teurastetaan hääateriaksi.

"SIVIILIT" JA PITEMMÄT ILTALOMAT SOTILAILLE

Asepalveluaan suorittavat tanskalaiset saavat lähitulevaisuudessa käyttää vapaa-aikanaan siviili vaatteita. Lisäksi he saavat joka toinen päivä olla palvelun päätyttyä vapaita seuraavaan aamuun saakka.

Uuta määräystä on kokeiltu Alborgin varuskunnassa tammikuussa ja kokeilua jatketaan maaliskuun loppuun saakka. Varuskunnan päällikkö on kuitenkin jo ilmoittanut, että hänen raporttinsa tulee kaikista päättäen olemaan yksinomaan positiivinen.

PUNAISET AUTOT VAARALLISIA?

Englannin ja Ranskan tilastot kertovat, että onnettomuuden aiheuttajista on kaksi kertaa niin paljon alle 25-vuotiaita kuin 30—40 vuotiaita. Naisten osuus on vain — 5%. (Elleivät he maataajina ole toisten edessä ja kiusana.)

Onnettomuuksien aiheuttajista on 23% aikaisemmin rangaistu väkivallanteosta ja 10% on ollut muuten tekemisissä oikeuslaitoksen kanssa.

Kaikkein rennoimpia ajajia ovat italialaiset, jotka eivät oikeastaan piittaa muusta kuin suuntaviitasta tieltä kääntyessään. Mutta siitä ehdottomasti. Mutta punaisesta valosta, ajokaistoista jne. he viis välittävät.

Ruotsissa on todettu teiden raisuimmiksi meniöiksi ja samalla onnettomuuksien aiheuttajiksi nimenomaan punaiset vaunut ja urheiluautot, molemmat nuorten ohjaamina. Punainen väri lienee aggressiivisuuden selvin tunnus.

Tiede ei luota Labourin 5-vuotissuunnitelmaan

Lontoo. — Englannin työttömyyden ennustetaan tämän vuoden loppuun mennessä kohoavan 400,000 henkeen ja työttömyyden arvioidaan lisääntyvän myös ensi vuonna. Nämä ennusteet sisältyvät Englannin taloudellisen ja yhteiskunnallisen tutkimuslaitoksen julkisuuteen antamiin laskelmiin, jotka asettavat kyseenalaisiksi työväenpuolueen johtajien vuosiksi 1966—1970 esittämän viisivuotissuunnitelman perusteet. Suunnitelman tarkoituksena on pelastaa Englannin rahatalous ja teollisuus alennustilasta.

Murskaavia ovat myös tutkimuslaitoksen arviot kansantulon kasvun suhteen. Hallituksen 5-vuotissuunnitelma edellyttää kansantulon kasvua 25 prosentilla vuoteen 1970 mennessä, mutta tutkimuslaitos päätyy esim. tämän vuoden osalta vain 2,5 prosentin nousuun.

Tutkimuslaitos suhtautuu varsin pessimistisesti Englannin ulkomaankauppataseen kehitykseen. — Ei ole aihetta luottaa niin huomattavaan valuuttataseessa esiintyvän vajauksen supistumiseen kuin mitä luvataan, sanoo tutkimuslaitos.

Taloudellisen ja yhteiskunnallisen tutkimuslaitoksen esittämä selonteko on saanut laajaa huomiota osakseen, sillä sen laatimisesta vastaa ryhmä kokeneita talousmiehiä.

Selonteko on erikoisen epämieluisa hallitukselle lähestyvien vaalien vuoksi. Hallitus mahdollisesti olettaa, että talouden alalla kaikkein pahin on ohitettu, kirjoittaa sanomalehti Financial Times. Tutkimuslaitoksen arvio ei kuitenkaan anna perusteita tämänkaltaiseen optimismiin, toteaa lehti.

Lukee lampaitten asemesta puolueuskollisia.

PÄIVÄN PAKINA

VÄINÄMÖIS-TEORIA SEKIN

Sanotaan, että "teoriat ovat harmaita".

Ja kun suurena auktoriteettina esitelty oppinut professori esittää vaikkapa sellaisen "teorian", että Vaka Vanha Väinämöinen ei ollut Suomelle ja Suomen kansalle sen kummempi, kuin ulkoapäin tullut "siirtolainen", niin meidän täytyy tunnustaa, että harmaita, perin harmaita ovat todellakin viisaitten ja oppineitten teoriat.

Meidän mielessämme on Torontossa Kalevalan päivän juhlassa, prof. Karl Taageperan pitämä puhe Siltä varalta, jos on joitakin muitakin sellaisia oppimattomia jotka eivät tätä professoria tunne, lainaamme Vapaa Sanan esittelyn missä sanotaan:

"Professori Taagepera on syntynyt Etelä-Eestissä lähellä Tarton kaupunkia. Suoritettuaan loppututkinnot Tarton eläintieteellisessä korkeakoulussa, hän toimi viisi vuotta Eestin maatalousministeriön palveluksessa. Vv. 1927—1944 hän toimi Tarton yliopiston professorina. V. 1944 hän siirtyi Saksaan, josta edelleen v. 1947 Marokkoon ja sieltä Canadaan v. 1956 . . . Kuten muistetaan, puhui prof. Taagepera v. 1960 pidetyssä Kalevalan päivän juhlassa Torontossa aiheesta "Kalevala ja Raamattu".

Sen pituinen se.

Puuttumatta Eestin historiaan sen enempää, meistä tuntuu, että Vapaa Sana olisi voinut jatkaa esittelyssään "kuten muistetaan" osaa esimerkiksi seuraavasti: Eesti oli vv. 1941—1944 Natsi-Saksan miehittämä. Silloin kun demokraattiset eestiläiset tappelivat maansa vapauttamisen puolesta natsivalloittajia vastaan, oli arvon juhlapuhuja Tarton yliopiston professorina ja hän lähti jostakin syystä Saksaan samana vuonna jolloin saksalaiset ruskeapaidat karkoitettiin Eestista pois.

Mahdollisesti näillä seikoilla ei ole asian kanssa mitään tekemistä, mutta kun kerran "vanhoja" halutaan muistella, niin sopisihan niitä kunnian päiviä kaivella vähän enemmänkin!

Meillä henkilökohtaisesti ei ole ollut kunnia kuulla arvon professorin juhlapuhetta Kalevalasta, mutta kun Toronton Vapaa Sana tapiseerasi sillä palstojaan noin sivun verran, niin emme välttänyt kiusausta tutustua siihen.

Alkupuoli professorin puheesta oli melko asiallista selostusta miten Suomessa on väitelty siitä, että ovatko Kalevalan runot lähtöisin Itä-Karjalasta kuten niiden kerääjä ja siis alan erikoistuntija Lönnroth on selittänyt, tai ovatko ne itsenäisyyskauden alkuajan "henkeä" paremmin vastaavasti sittenkin länsisuomalaista "tekoa" tai alkuperää?

Professorina ja tutkijana herra Taagepera ei lähtenyt välittömästi puolustaaman kumpaakaan yllämainittua supisuomalaista koulukuntaa, vaan tunkeutui paljon syvemmälle, koko Kalevalan runouden ongelman munaskuihin asti.

Hän palasi ajassa taaksepäin n. 2,000 vuotta, eli vuosille 200 e.Kr., n.s. "kantasuomalaisten aikaan".

Näiden kantasuomalaisten asuin alueena oli silloin professori Taageperan mukaan Suomi-neidon rajojen ulkopuolella oleva alue, minkä pohjoisrajana oli "Suomenlahti, Neva, Laatokka, Syväri ja Äänisjärvi. Läntisenä rajaviivana oli Itämeren ranta, Veikselin alajuoksusta itäänpäin; etelässä ja idässä ei ollut kiinteätä rajaviivaa . . ."

"Suomalaisten alkukodiksi riittää Itä-Baltia" hän todisti toisiinkin "asiantuntijoihin" vedoten.

"Mistä on peräisin Kalevalan keskinäinen henkilöhahmo — Väinämöinen", oli professori Taagepera kysynyt ja sitten vastannut auliisti:

". . . Hän ei voinut olla syntyperältänsä karjalainen, suomalainen, eikä virolainen. Hän oli syntynyt kantasuomalaisten alueella, Suomenlahdesta eteläänpäin, Väinölässä. Ajatelkaamme Väinöläksi Viron alueen rantasaariston suuri saari Saarenmaa."

Selostettuaan Väinämöisen oloa, elämää ja retkiä "Väinölässä", professori Taagepera jatkoi:

"Myöhemmin näemme jo hänet Pohjolan naapuruudessa, pohjan puolella Suomenlahtea, mihin hän on siirtynyt monien toisten reippaiden kalevalaisten kanssa." Ja väitöksensä tueksi hän lainaa prof. Lauri Kettuselta että itse "Kaleva"-nimikin on syntynyt Eestin alueella ja lopuksi hän toteaa lakonisesti:

"Siirtolainen Väinämöinen jäi Suomeen; tuli siellä kantasuomalaisesta ns. varsinaissuomalaiseksi: Hän laajensi siellä Kalevalan aluetta vieläkin ja joutui vihdoin Savon kautta Karjalaan . . ."

Olkoon meistä kaukana ajatuskin kieltää professori Taageperalta oikeutta katsella ja selittää Kalevalaa virolaisen kansallistunnon eli nationalismin värittämien lasien läpi.

Mutta hänen "teoriansa" perusheikkoutena ja kompastuskivenä tuntuu olevan se, että hän pitää Kalevalaa "historiallisena kuvauksena". Tosiasia tietenkin on, että Kalevalasta löytyy historiallista ainehistoa vähemmän kuin useimmista muista kansaneepoksista.

Itse asiassa prof. Taageperan pitkässä puheessa ei ollut juuri mitään "uutta". Jo Kaarle Krohm omaksui, esimerkin mainitaksemme, eräiden skandinaavisten tutkijain otaksumia, joiden mukaan Kalevalan kertomusten päänäyttämönä olisi alkujaan ollut Itämeri.

Meistä tuntuu kuitenkin siltä, että herran vuonna 1966 pitäisi Kalevala-juhlien yhteydessä välttää kaikenlaista "nurkkapatriotismia" ja kansalliskiihkoiluakin puhumattakaan nyt poliittisluontoisesta puliveivauksesta.

— Känsäkoura.

Urheilua

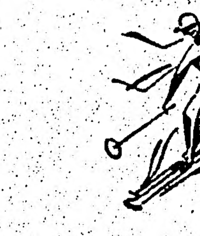

Hämäläinen ja Halonen sankareiksi

Kuten on aikaisemmin kerrottu, Kalevi Hämäläinen nousi viime sunnuntaina 50 kilometrin ja N. Halonen erikoismäen voittajina Salpausselän sankareiksi.

Salpausselän kisasunnuntai olikin täysosuma niin urheilullisesti kuin myös yleisökannatuksen puolesta, kuten Kansan Uutisten kirjeenvaihtaja Pentti Mäkinen totesi. Hienot ja kireät kilpailut hiihtomaratoonilla sekä tiukka ja suorastaan hermoja repivän jännittävä mäkikilpailu antoivat parhaita mitä talviurheilu antaa sattaa. Eikä järjestäjilläkään jäänyt syytä murheeseen, sillä Salpausselän kisamonttua reunusti mäkikilpailun aikana 50,000 nouseva yleisöjoukko.

Viime vuosina monta kertaa Salpausselän 50 kilometrin voittoa tavoitellut, mutta tähän asti siitä joka kerran luopumaan joutunut Juvan ex-maailmanmestari ja olympiavoittaja Kalevi Hämäläinen otti nyt tiukan taistelun jälkeen ensimmäisen sijan.

Mäenlaskussa oli paine kova loppuun asti. Vielä toisen kierroksen aikana ei uskallettu toivoa Suomen miestä voittajaksi, mutta niin lopulta kuitenkin kävi. Lahden Niilo Halonen hallitsi hermostonsa loistavasti ja teki sen, mitä pidettiin uskomattomana, kukisti mahdollisimman niukasti kaksinkertaisen MM miehen Björn Wirkolan sekä Itä-Saksan kovan mäkikaartin.

Yhdistetyssä sen sijaan veivät vieraat kaiken mahdollisen.

SUNNUNTAISIA TILASTOTIETOJA
50 km.

1) Kalevi Hämäläinen 3.02.41,5; 2) Eero Mäntyranta 3.03.16,7; 3) Lorsn Skjemstad Norja 3.03.42,9; 4) Kalevi Laurila 3.05.25,9; 5) Arto Tiainen 3.06.39,0; 6) Ole Ellefsäter Norja 3.08.25,1; 7)Raimo Hämäläinen 3.10.29,7; 8) Unto Sorjonen 3.12.16,0; 9) Toivo Makkonen 3.12.36,5; 10) Heikki Ripatti 3.12.55,3.

YHDISTETYN MÄENLASKU

1) Rainer Dietel 237,8; 2) Joachim Winterlich 237,0; 3) Aarre Naaralainen 229,4; 4) Karl-Heinz Luck 226,5; 5) Markus Svendsen 226,4; 6) Egil Nordseth 222,7.

YHDISTETYN LOPPUTULOKSET

1) Markus Svendsen Norja 466,93 (240,53—226,4)

2) Joachim Winterlich Itä-Saksa 460, 25 (220,45—237,0)

3)Jozef Gazienica Puola 443,69 (226.19—217,5)

ERIKOIMÄENLASKU

1) Niilo Halonen 77,0—105,4 80,0—114,7 yht.pist. 220,1

2) Björn Wirkola Norja 77,0—108,4 79,0—111,6 yht.pist. 220,0

3) Hors Queck Itä-Saksa 78,0—106,5 79,5—108,4 yht. pist.214,9

4) Reinhold Bachler Itävalta 78,0—106,0 77,5—106,2 yht.pist. 212,2; 5)Dieter Neuendorf Itä-Saksa 80,5—107,0 76,5—105,1 yht.pist. 212,1; 6) Veit Kührt Itä-Saksa 77,0—104,9 76,5—106.1 yht.pist. 211,0.

Voutilainen paras 50 kilometrin sekuntikilvassa

Hyvinkää. — Kuopion Riennon Viljo Voutilainen ja Kyrokosken Kisojen Matti Ketola kävivät sunnuntaina raivoisan sekunttikilvan viiden penikulman kuninkuusmatkan TULn mestaruudesta. Voutilainen osoittautui Ketolaa kestävämmäksi ja vei mestaruuden, mutta eroa oli maalissa vain 11 sekuntia.

TUL:n TULOKSIA
50 km.

1)Vilho Voutilainen Kuopion Riento 2.55,16.

2) Matti Ketola Kyröskosken Kiskojat 2.55,27,

3) Raimo Ilomäki Vesikansan Sopu 2.57,44

MÄENLASKU

1) Sauli Holma Kausalan Yritys 224,8

2) Seppo Tarvainen Jyväskylä Lohi 224,7

3) Leo Heino Tahmelan Vesa 224,0

YHDISTETTY

1)Eero Ruonala Kemin Into 449,90

2) Veikko Fagerström Tahmelan Vesa 430,05

3) Erkki Manerus Vasangan Vesa 415,08

YLI 45-v. 10 km.

1) Markku Sopanen Hyvinkään Hiihtäjät 36,03

2) Armas Neuvonen Käpylän Kunto 36.35

3) Toivo Neuvonen Kotkan Kiri 36,52

NAISTEN 3x5 km. VIESTI

1) Inkeroisten Vihuri (Kuuluvainen, Hohti, Mykkänen 51,47

2) Kajaanin Kuohu (Vähäsaari, Sisko Heikkinen, Pirkko Heikkinen) 53,33

3) Jämsänkosken Jyry (Hakanen, Toimela, Kokki) 55.37.

Ruotsi–N-liitto tasan 3–3

Ljubljana, Jugoslavia. — Jääkiekkoilun MM-kisojen sähköisen jännittävä Ruotsin ja Neuvostoliiton välinen ottelu päättyi torstaina tasapeliin 3—3. Ottelua oli seuraamassa 10,000 maksanutta.

Ruotsalaiset johtivat toisessa erässä aluksi 2—0 ja kolmannessa 3—2, mutta neuvostoliittolaiset tekivät lopulta tasoitusmaalin.

Ruotsalaisten ilmeisenä taktiikkana oli neuvostoliittolaisten hyökkääjien yhteispelin estämisyritys, missä he onnistuivatkin niin, että erittäin hyvästä yhteispelistään tunnettu Neuvostoliiton joukkue ei saanut peliä kunnollisesti luistamaan.

Mahdollista on, että neuvostoliittolaiset aliarvioivat vastustajaansa koska he pitivät parhaan hyökkäysketjunsa — Konstantin Loktev, Aleksander Almetov ja Veniamin Aleksandrov — pois pelistä suurimman osan ensimmäisen erän peliajasta, jolloin ei tehty yhtään maalia.

Tähän mennessä Neuvostoliiton joukkue on tehnyt kaikkiaan 45 maalia ja sen maaliin on lyöty 6 kiekkoa. Tämä edullinen maalimäärä voi osoittautua tärkeäksi tekijäksi siinä tapauksessa jos muitakin otteluja päättyy yllättäen niin, että sijajärjestys tulee ratkaistavaksi tehtyjen maalien perusteella.

Neuvostoliiton ja Canadan joukkueet pelaavat perjantaina kello 2.30 iltapäivällä. Canadan ja Ruotsin välinen ottelu on sunnuntaina.

Tällä kertaa kaikkein parhaimmassa asemassa oleva Tshekkoslovakian joukkue pelaa perjantaina Ruotsia vastaan ja sunnuntaina Neuvostoliittoa vastaan.

Suomi löi perjantaiaamuna jääkiekkoilun MM-kisoissa Puolan maalein 6—3 ja Yhdysvallat Itä-Saksan 6—0.

N-liitto pyytänyt pelilupaa Canadiensia vastaan?

Ljubljana, Jugoslavia. — Neuvostoliiton jääkiekko-maajoukkue esitti keskiviikkona Kansainväliselle jääkiekkoliitolle pyynön, että se (NL:n maajoukkue) saisi oikeuden pelata National Hockey Leaguen (johtavan ammattilaisjääkiekkoliiton) Montreal Canadiens joukkuetta vastaan.

Kansainvälisen jääkiekkoliiton brittiläinen puheenjohtaja J. F. (Bunny) Ahearne sanoi, että mainitun kansainvälisen liiton säännöt kieltävät amatööri- tai ammattilaisjoukkueiden väliset ottelut, ja että hän henkilökohtaisesti tekee kaiken voitavansa sen hyväksi että Neuvostoliiton maajoukkueen ja NHLn alaisen Canadiens joukkueen välistä ottelua ei järjestettäisi.

Kolme kertaa peräkkäin maailmanmestaruuden voittanut ja nyt pidettävissä MM-kisoissa neljättä mestaruutta menestyksellisesti tavoitellut Neuvostoliiton jääkiekkojoukkue on puhemiestensä kautta antanut aikaisemmin tietää, että se haluaa koetella voimiaan ja mahdollisuuksiaan johtavien ammattilaisjoukkueiden kanssa. Neuvostoliittolaiset ovat sanoneet, että he haluavat saada lisää kokemusta tällä alalla, ja että heitä ei peloita mahdollinen häviö, mitä he sivumennen sanoen eivät pidä lainkaan varmana asiana.

Montreal Canadiens joukkue, jota vastaan neuvostoliittolaiset haluaisivat saada pelata voitti viime vuonna tämän mantereen ammattilaisjääkiekkoilun maailmanmestaruuden ja siihen liittyvän Stanley Cup-pokaalin.

Ahearne sanoi Neuvostoliiton esittäneen virallisesti anomuksen, että NLn maajoukkueelle annettaisiin lupa suorittaa ottelu Montreal Canadiens joukkuetta vastaan.

Mr. Ahearne sanoi, että asiaa ei voida ratkaista ennen kuin mainitun kansainvälisen jääkiekkoliiton kongressissa, mikä pidetään Itävallassa vasta ensi syyskuussa. Tämän katsantokannan mukaan — mikäli kongressi päättää asiasta Neuvostoliiton hyväksi — ko. Neuvostoliiton joukkueen ja NHLn Canadiens-joukkueen välistä ottelu ei voida järjestää ennen kuin asiaintaan ensi syksynä, selittää mr. Ahearne.

Neuvostoliiton jääkiekkoilijain puhemiesten kerrotaan aikaisemmin selittäneen, että siinä tapauksessa jos heidän nykyinen maajoukkueensa julistet'aisiin ammattilaiseksi jotakin NHL-joukkuetta vastaan suorittamansa ottelun johdosta, Neuvostoliitolla on toinen korkean luokan joukkue, joka voi ottaa maan edustustehtävät kansainvälisissä amatöörikilpailuissa.

Clay tyrmäsi Conn Smythin pois Gardensin johdosta

Toronto. — Yhdysvaltain mahdollinen alokas, Cassius Clay tyrmäsi keskiviikkona everstinä Canadan asevoimissa palvelleen 71-vuotiaan Conn Smythin — viimeksimainittu erosi Maple Leaf Gardensin johtokunnan jäsenyydestä siksi, kun mainittu paikka myönnettiin Yhdysvaltain Vietnam sotaa arvostelleen Cassius Clayn ja Ernie Terrellin maailmanmestaruusnyrkkeilyn ottelupaikaksi.

Mr. Smyth, joka muutama päivä sitten puolusti Vancouverin sivuuttamista NHLn pelikaupungin tilalta siksi, että yhdysvaltalaiskaupungeista saadaan jääkiekkoilupeleistä suurempia TV-tuloja, sanoi eroavansa mainitusta virasta siksi kun Gardensin hallinto pani "käteisrahan arvokkuuden yläpuolelle.

Smyth myi Gardensin kontrolliosakkeet edellisenä syksynä poikalleen Stafford Smythelle sekä Harold Ballardille ja John Bassettille vuonna 1961, pitäen itse vain vähemmistöä edustavan osakemäärän ja asemansa johtokunnan jäsenenä.

Smyth vastusti Gardensin luovuttamista Clay-Terrell ottelun käyttöön nimenomaan siksi kun maailmanmestari Clay on arvostellut Yhdysvaltain Vietnam-sotaa.

Gardensin johtokunnan puheenjohtaja Bassett ilmaisi kuitenkin mielipiteen että Clayn Vietnamkanta "ei ole meidän huolenamme". Hän sanoi vastustaneen Smythin eroa, mutta Smyth ei antanut periksi.

Ken Bryden (NDP, Woodbine) sanoi lainlaatijainkunnan istunnossa tiistaina, että Ontariosta voi tulla "kaatopaikka" sellaisille nyrkkeilyotteluille, mitä ei muihin kaupunkeihin haluta.

George Ben (L Bracondale) sanoi ottelun loukkaavan Toronton mainetta mutta hän lisäsi pisteliäästi: "Kysymys on rahanhankkimisesta. Se on ilmeisesti kysymys, minkä yhteydessä ei tunneta moraaliasioita."

Kun Ontarion urheilukomissioneri Mervyn McKenzie ei halunnut niin "suurta" asiaa ratkaista yksin, esitti sen työministeri Leslie Rowntreen harkittavaksi ja viimeksimainittu antoi siunauksensa ehdotukselle, että Gardens luovuttaa Clay—Terrellin nyrkkeilyottelun pitoon.

5—12

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Nyt on jo varmaa, että Port Arthur saa ylikäytävän rautatieratojen poikki Second Avenuen kohdalta. Tämän suhteen ilmoitti kaupungin pormestari Laskin saaneensa virallisen tiedotuksen, että Board of Transport Commissioners on hyväksynyt kustannusarvion $842,-000.00.

* * *

Fort Williamin kaupunki on tarjonnut $1,000 palkkion henkilölle joka voi antaa tarvittavia tietoja eräästä murhasta. Westfortissa sijaitsevan Matt's Bowling Alley keiläradan omistajan Matt Jurvisin ruumis löydettiin ko. rakennuksen taka-osassa olevasta asunnosta. Hänet oli mukiloitu kuoliaaksi.

Kun keilapojat löysivät mr. Jurvisin puolialastoman ruumiin, hänen vieressään oli uusi keila, jonka poliisit otaksuvat murha-aseeksi. Yhtenä johtolankana voi viranomaisille olla Jurvisin puhelinsoitto poliisilaitokselle, jonka yhteydessä hän mainitsi edellisen viikon tulipaloon ehkä liittyneestä ryöstöstä. Hän syytti siitä "nuoria huligaaneja".

* * *

Maria Salmi kuoli maaliskuun 6 p. Fort Williamin Grandview vanhainkodissa pitkällisen sairauden jälkeen. Hän oli syntynyt Suomessa ja oli kuollessaan 85 vuotias. Edesmennyt Salmi oli asunut Fort Williamissa 56 vuotta. Suremaan jäi tytär, Amelia, 5 lastenlasta ja 19 lastenlastenlasta. — ATH.

GENEVEN NEUVONPIDON NYKYVAIHE

Neuvostoliitto ja USA ovat melkoisesti eri mieltä niistä menettelytavoista, joita tulisi noudattaa, jotta päästäisiin ydinaseiden leviämisen estävään sopimukseen. Neuvostoliitto katsoo, että sopimuksen tulisi koskea kaikkia osapuolia, myös mm. NATOa, koska jokin tällainen kansainvälinen järjestö voisi muuten muodostua vuotavaksi takaportiksi. USA taas katsoo, että esim. juuri NATOn piirissä tehdyt päätökset eivät levitä ydinaseita nykyistä laajemmalle, koska vastuu tällöin on "kollektiivinen". Tällä näkökohdalla pyritään torjumaan mm. NL:n Länsi-Saksaa kohtaan tuntemat epäluulot.

Tämä kävi selvästi ilmi niistä haastatteluista jotka Suomen television uutistoimittaja Pertti Salolainen oli tehnyt Geneven aseistariisuntakonferenssin yhteydessä. Haastatel'avissa olivat NL:n päävaltuutettu Semjon Tsarapkin — ensimmäinen hänen televisiolle myöntämänsä erikoishaastattelu — sekä USA:n edustaja, suurlähettiläs Clare H. Timberlake. Suomen Televisio välitti haastattelut äskettäin.

Haastattelut valaisivat selvästi myös eräitä muita sopimuksen esteenä olevia erimielisyyksiä.

Maanalaisten kokeiden liittämisestä Moskovan sopimuksen piiriin Tsarapkin oli sitä mieltä, että tämä voitaisiin suorittaa välittömästi ja että nykyiset tarkkailumenetelmät riittävät toteamaan onko sopimusta rikottu. Timberlake sitävastoin oli edelleen "paikan päällä" suoritettavan tarkkailun kannalla ja selitti, että maanjäristykset voivat yhä aiheuttaa sekaannuksia.

Vietnamin sodasta Tsarapkin sanoi, että se jarruttaa aseistariisuntaneuvotteluja, mutta toisaalta jännityksen kiristyminen asettaa yhä suurempia velvoitteita neuvotteluille. Timberlake taas puolusteli USA:n joukkojen oleskelua Vietnamissa mutta selitti käsityksenään, että se ei estä sopimukseen pääsyä Genevessä.

Haastattelussa Tsarapkin asettui tukemaan myös ydinaseista vapaiden vyöhykkeiden muodostamista, jossa yhteydessä mainittiin ns. Kekkosen suunnitelma ja hän sanoi, että mahdollinen ydinaseiden leviämisen kieltävä sopimus ei suinkaan tee tällaisia sopimuksia tarpeettomiksi vaan täydentää niitä.

Vatikaani tutkii syntyvyyssäännöstelyä

Vatikaani. — Paavi Paavali on valinnut kardinaaleja Yhdysvalloista, Englannista, Ranskasta, Saksasta, Belgiasta ja Intiasta jäseniksi syntyväisyyden säännöstelyä tutkivaan uuteen komissioonsa.

Komission puheenjohtajaksi paavi on nimittänyt Italian konservatiivisen kardinaalin Alfredo Ottavianin. Komission jäseniksi on nimetty yhdeksän arkkipiispaa ja piispaa. Paavin valitsemat henkilöt edustavat kaikkia edistyksellisiä ja konservatiivisia mielipideryhmiä

"Hyvinvointivaltio" ja kehitysapu

(Jatkoa edelliseltä sivulta)

KEHITYSAPU — 1% KANSANTULOSTA

Tämä vastuu myönnetään, jos ei muuten niin ainakin juhlapuheissa ja kansainvälisissä kokouksissa. Niinpä Suomen edustajat ovat hyväksyneet YKn ns. kehityksen vuosikymmenohjelman, jossa suositellaan, että kehittyneet eli teollisuusmaat nostaisivat kehitysmaille antamansa avun 1 prosenttiin kansantulosta vuoteen 1970 mennessä. Suomen edustajat hyväksyivät niin ikään parlamenttien välisen liiton Belgradin kokouksessa julkilausuman jossa vaaditaan hintasuhteiden korjaamista kehitysmaiden hyväksi ja hyväksytään teollisuusmaiden "moraaliset velvoitteet" myös kehitysavun suhteen. Näiden yksimielisten päätösten takana ovat olleet kaikki maat ja Suomesta puheen ollen myös kaikki puolueet.

Kun tilannetta tarkastellaan "kehityksen vuosikymmenen" puolivälissä, on todettavissa, että kehitysmaiden kansantulon kasvu on hidastunut. Bruttokansantuotteen kasvu kehitysmaissa oli vuosina kehitysmaissa oli vuonna 1960—64 vain 4% ja tuotannon nousu asukasta kohden niin vähän kuin 1.5%. Alhaisin tuotannon nousu asukasta kohden oli latinalaisessa Amerikassa — 1.4 prosenttia.

Kehitysmaiden velkaantuminen, joka kansainvälisen valuuttarahaston arvion mukaan vuonna 1962 oli 30 miljardia dollaria, on kasvanut vuosittain 15%:lla. Nykyään niiden velkojen arvioidaan nousevan 45 miljardin dollariin. Teollisuusmaiden apu kehitysmaille on jäänyt kauaksi tavoitteesta — vuosittainen kokonaismäärä on noin 9 miljardia dollaria. Teollisuusmaiden kansantulon suuresta noususta huolimatta on kehitysmaa-apu pysynyt ennallaan jopa pienentynytkin.

KEHITYSAVUN PULMIA

Pohdinnan aihetta on siinä, miten ja minne kehitysmaa-apua annetaan Ruotsin kehitysmaa-avusta käytiin pari vuotta sitten vilkas parlamenttikeskustelu, jossa arvosteltiin yksityisten yritysten hallituksen siipien eli virallisen kehitysavun suojissa tapahtunutta yksityistä pääomanvientiä ja eräinäisiä muita epäkohtia.

Valittavanamme ovat ensinnäkin kaksipuoliset kehityssopimukset, pohjoismainen tai jokin muu yhteistyömuoto sekä avustaminen kansainvälisten elinten välityksellä. Kysymykseen tulee niin ikään tekninen asiantuntija-apu sellaisilla aloilla, joissa Suomella on asiantuntemusta. Tällaisia sopimuksia on Suomi muutamia solminutkin. Näiden jo solmittujen teknisten sopimusten yhteydessä ihmettelen ainakin minä kohdemaiden valintaa: Peru, Turkki, Irak, Tunisia. Nämä sopimukset ovat tähän mennessä maiden esitykseksi "sattumalta". Tunisia on mm. pyytänyt Suomea järjestämään maan metsäalan korkeamman opiskelun, mikä edellyttää täkäläisen opettajavoiman lähettämistä ja käyttämistä. Kun maan "toinen kieli" on ranska, ei kielessä anglosaksisesti suuntautunut Suomi pysty tätä toivetta täyttämään.

Kohdemaiden olosuhteilla on myös merkitystä avunannossa. Eihän ole mitään syytä tukea esim. Kongon nykyhallitusta, joka on valkoisen ja kansan vaan belgialaisten kaivososakkeiden omistajien tahdosta. Avunannossa on syytä myös huolehtia sen kohdemaiden esim. kotimaisten yrittäjien tekevän sen enempää kuin vastaanottajamaiden virkamiesten ylimääräisiin palkkioihin. Sillä ei paljon apua ole, että kaikki jota varsinaisen maan taa linnoja ja upeita patojoja, tehtaita ja muita laitoksia, joita hyödyttävät kansaa.

Pulmia on monia, mutta yksi asia on mielestäni selvä. Myös me olemme vastuussa, myös meidän on kannettava kortemme kekoon. Maapallo on yksi ja yhteinen.

— Hilkka Ahmala.

PAPERILASTIRAHASTO ON NYT $1,531.02

Viikon aikana saapui lehtiemme paperilastirahastoon jälleen lähes 70 lahjoitusta ja niiden katteeksi komea rahasumma, $245.00. Suurkiitos sanavapauden ystävät ja kannattajat.

Yhteistulosta paransi osaltaan se kun CSJn osastot ja naistenkerhot lahjoittivat yhteenlaskien $125.00: CSJn Sault Ste. Marien osasto $25.00 ja CSJn Kirkland Laken osasto $50.00, sekä Kirkland Laken naistenkerho $25.00 ja Sudburyn naistenkerho $25.00.

Sydämellinen kiitos järjestötoverit.

Aikaisemmin julkaistut lahjoitukset huomioiden voidaan siis todeta, että lehtiemme Vapauden ja Liekin paperilastirahastoon on tähän mennessä saatu $1 531.02 suuruinen rahasumma ja lisää lahjoituksia on vielä tulossa.

Lahjoituksia Vapauden ja Liekin paperirahastoon saatiin nyt seuraavasti:

Väinö Tulonen, Toronto, Ont.	$ 5.00
H. Laitinen, Toronto, Ont.	1.00
Erkki Ruismäki, Sudbury, Ont.	1.00
Kalle Tulla, Sudbury, Ont.	1.00
Matti Saari, Sudbury, Ont.	2.00
Arne Kummu, Sudbury, Ont.	1.00
Aaro Poutanen, Sudbury, Ont.	1.00
Emil Johnson, Sudbury, Ont.	1.00
Martha Penttilä, Sudbury, Ont.	1.00
Hilda Kauppila, Sudbury, Ont.	1.00
T. Leppä, Sudbury, Ont.	1.00
U Purra, Sudbury, Ont.	2.00
Tauno Purra, Sudbury, Ont.	1.00
Ilmari Lammi, Sudbury, Ont.	1.00
Vilma ja Eino Lehtola, Sudbury, Ont.	5.00
Emmi ja Hannes Suomala. R. R. 2, Sudbury	2.00
Matilda ja Oscar Revoniemi, Lac du Bonnet, Man.	3.00
CSJn Sault Ste. Marien osasto	25.00
Arvo Pentinmäki, Sault Ste. Marie, Ont.	2.00
W. J. Mackie, North Surrey, B. C.	2.00
Niko Piispanen, Beaver Lake, Ont.	2.00
Mrs. A. Rautiainen, Parry Sound, Ont.	2.25
Niilo Ristikangas, Sudbury, Ont.	2.00
Anna Savola, Vancouver, B. C.	1.75
Elli ja Reino Saari, Vancouver, B. C.	2.00
Hulda Grohn, Vancouver, B. C.	10.00
Flora Savola, Vancouver, B. C.	2.00
Elsa ja Jalmar Miettinen, Sudbury, Ont.	2.00
Vapauden lukija, Toronto, Ont.	1.00
Vapauden lukija, Toronto, Ont.	1.00
Arno Hietalahti, Toronto, Ont.	2.00
Setti Kiviniemi, Toronto, Ont.	2.00
Hilma ja Edvin Kekki, Toronto, Ont.	2.00
Venla ja Antti Luukko, Garson, Ont.	2.00
Sudburyn Naisten Kerho, Sudbury, Ont.	25.00
Senja Jarvis, Toronto, Ont.	3.00
Olivia ja John Talvonen, Toronto, Ont.	2.00
Greta ja Eino Hakala, Willowdale, Ont.	2.00
Aino ja Antti Seppälä, Toronto, Ont.	2.00
Sylvia ja Gunnar Ohman, Toronto, Ont.	3.00
Taimi ja A. Nummi, Toronto. Ont.	5.00
Kolme oloneuvosta, Bruce Mines, Ont.	3.00
Liina ja Ivar Kitunen, Sarnia, Ont.	3.00
Elo Harju, Port Arthur, Ont.	1.00
Lauri Mäki, Port Arthur, Ont.	1.00
A. Hirvikoski, Port Arthur, Ont.	1.00
Yrjö Korpi, Port Arthur, Ont.	5.00
Axel Mäki, Port Arthur, Ont.	1.00
Milja Sippola, Port Arthur. Ont.	1.00
Veli Kertala, Port Arthur, Ont.	2.00
Jenny ja Urho Salmi, Port Arthur, Ont.	2.00
Hanna ja A. Pitkänen, Port Arthur, Ont.	1.00
Hilja ja Kusti Rantala, Kirkland Lake, Ont.	1.00
Saimi ja V. Järvi, Kirkland Lake, Ont.	1.00
Emma ja John Tuomi, Kirkland Lake, Ont.	1.00
Arne Sikola, Kirkland Lake, Ont.	1.00
Betty ja J. Salonen, Kirkland Lake, Ont.	1.00
Vapauden ystävä, Kirkland Lake, Ont.	1.00
Helmi ja Otto Laitinen, Kirkland Lake, Ont.	1.00
Siiri ja Svante Varttila, Kirkland Lake, Ont.	1.00
A. Peltonen, Kirkland Lake, Ont.	1.00
Lempi ja Vili Sihlman, Kirkland Lake, Ont.	1.00
K. Walli, Kirkland Lake, Ont.	2.00
CSJn Kirkland Laken osasto	50.00
Selma Jaakkola, Kirkland Lake, Ont.	1.00
Eino ja A. Pitkänen, Kirkland Lake, Ont.	1.00
Kirkland Laken Naisten Kerho	25.00
Tässä katsauksessa	245.00
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	1,261.02
	1,506.02
Liekin lahjoitukset	25.00
YHTEENSÄ	$1,531.02

RUOTSIN AMERIKAN LINJAN
HUVIMATKA SUOMEEN
uudella
M.S. Kungsholm-
loistolaivalla
NEW YORKISTA
toukokuun 5 pnä

Edelleen:
Göteborgista Tukholmaan — erikoisjuna — toukokuun 14.
Tukholmasta Helsinkiin — M.S. ILMATAR — toukok. 14
Helsinkiin saavutaan toukok. 15 päivänä

• Tämä on ensimmäinen uuden Kungsholmin Skandinaviaan eli Itäämpäin suuntautuva tavallinen laivavuoro. Teillä on nyt tilaisuus osallistua tähän elämysrikkaaseen, idontäyteiseen ja ikimuistettavaan neitsytmatkaan laivalla, joka uhoo upouutuuttaan, jonka hytit ovat tilavat ja kannet avarat ja jossa ruoka ja palvelu on kuin ruhtinailla — laiva on kertakaikkiaan kuin unelminen valkoinen joutsen.

Turistiluokan hinnat:
New York—Göteborg, alkaen U.S. $276.00
Göteborg—Helsinki, alkaen U.S. $50.00

Tehkää paikkatilauksenne heti, osoitteella:
VAPAUS
TRAVEL AGENCY
P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

Soittakaa meille kaikista vakuutusprobleemeista — Meillä on yli 20 vakuutusyhtiötä, jotka kauttamme palvelevat Teitä — Me vakuutamme Teille kaiken minkä voi vakuuttaa — — —
O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
(suomea puhutaan)
697 Bay St., Toronto 2-B, Ont. — Toimistopuh. EM. 6-8586
O. NUMMINEN kotiin HI 4-3356 — HELEN HIRVONEN kotiin WA 3-4378

TULOSSA TORONTOON!
Sudbury PROM HAITARIORKESTERIN
KONSERTTI
DON-HAALILLA
Sunnuntaina, maaliskuun 20 pnä klo 2 ip.
• HAITARIORKESTERI • DUETTOJA
• SOOLOJA • LAULUA
Nautintorikasta ohjelmaa! Lennokkaita esityksiä!

Aiotteko lentää koti-Suomeen? Lentäkää meillä. Me lennämme "vanhaan maahan" joka päivä.

SAS järjestää matkanne Suomeen ja perillä kätevämmin kuin yksikään toinen lentoyhtiö.

Suomessa pystymme järjestämään teille jatkoyhteydet Finnair-in kautta käytännöllisesti katsottuna jokaiseen kaupunkiin, joka on tarpeeksi suuri omatakseen lentokentän.

Me lennämme myöskin Kööpenhaminaan, Osloon, Bergeniin ja Tukholmaan. Koneemme lähtevät New Yorkista, Chicagosta, Los Angelesista, Montrealista ja Anchoragesta.

Kaikilla lennoilla käytämme Royal Viking Jettejä jotta matkanne olisi miellyttävä ja joutuisa. Kauttaaltaan skandinaavinen palveluhenkilökuntamme tekee olonne kotoisaksi kohta koneeseen astuttuanne.

Käykää matkailuasiamiehenne luona ja kertokaa minne haluatte lentää. Hän hoitaa kaikki yksityiskohdat järjestykseen jättäen vain nautinnon teidän huoleksenne.

SAS SCANDINAVIAN AIRLINES

Dominion Square Bldg., 1010 St. Catherine St., W., Montreal, Quebec — Tel: 861-8315
244 Bay Street, Toronto, Ont. — Tel: 362-5228
211 Portage Avenue, Winnipeg, Man. — Tel. 943-0673

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Musiikkiväen konsertti Finnish haalilla sunnuntaina, maaliskuun 13 pnä. kello 7 illalla.

Melody orkesterin harjoitukset Finnish haalilla maanantaisin kello 7.30 ip.

Naisten "jumppa" Finnish haalilla tiistai-iltaisin, kello 7 illalla. Kaikki tervetulleita verryttelemään ja virkistymään.

Kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin, kello 7.30.

Suomalainen kirjasto avoinna Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7—8 ill.

Työn Puiston mainio sauna avoinna keskiviikkoisin lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Lasten suomikoulu Finnish haalilla tiistaisin kello 5.30—7.30 ill.

Alerts-Visan bingo Finnish haalilla torstaina, maalisk. 17 pnä alkaen 7.30 illalla.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HALUTAAN

TALOUDENHOITAJA keittämään, pyykkäämään ja silittämään perheeseen (3 henkilöä), lähellä General-sairaalaa. Asuttava ulkona. Soitt. jälkeen 6 ip. 673-6626.

12—15—17

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

KAUNIITA
KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN — VARASTOHUONE

Konserttiohjelma esitetään vain kerran

Tänä sunnuntaina, maaliskuun 13 päivänä, esitetään Finnish haalilla monipuolinen, mielenkiintoinen ja arvokas konserttiohjelma, jota kannattaa tulla katsomaan ja kuulemaan vähän pitempienkin matkojen takaa.

Esirippu aukeaa kello 7 illalla ja sen jälkeen saamme kuulla sekakuoron, mies- ja naiskuorojen, mandoliini- ja haitariorkesterin sekä muiden pienempien yhtyeiden ja myös yksityisten ohjelmanumeroita

Kaikkien väärinkäsityksien välttämiseksi on pyydetty ilmoittamaan, että tämän konserttiohjelman esitystä ei todennäköisesti uusita. Tervetuloa läheltä ja kaukaa sanovat tilaisuuden järjestäjät.

Unionistit tukevat lakkolaisia

Sudburyn piirin ammattiyhdistysneuvosto päätti tiistaisessa kokouksessaan ryhtyä tukemaan Chelmsford Valley District Composite koulun neljäätoista lakkolaista.

Saadakseen yleistä tukea näille työläisille, joiden unioa mainitun koulun hallinto ei ole Ontarion työsuhdelain 98:nteen osaan vedoten tunnustanut, ammattiyhdistysneuvosto aikoo kutsua sunnuntaina iltapäivällä pidettävän kokouksen, mihin kutsutaana veronmaksajia, pormestareita, kunnan esimiehiä, valtuusmiehiä ja koululautakunnan jäseniä niistä kunnista mitkä rahallisesti auttavat Chelmsfordin koulun ylläpitoa. Vielä ei ole määrätty missä tämä kokous pidetään mutta tarkoitus on saada tämän lakonalainen koulun auditoriumi täksi kokouspaikaksi.

Bussimainoksissa ei oteta kantaa kaupungin toimesta

Vastaten valtuusmies Maurice Lamoureuxin kysymykseen, mitä aiotaan tehdä $1,000 suuruisella mainosrahamäärällä bussikysymyksen yhteydessä kaupungin kirjuri tarkastaja Pat Murphy sanoi, että kaupunki ei ota näissä ilmoituksissa kantaa puolesta eikä vastaan.

Näissä kaupungin ilmoituksissa tullaan selittämään vain sitä, kuka saa äänestää, ja missä kukin äänestää ja kehoittaa kaikkia äänioikeutettuja käymään äänestämässä. Kaupungin ilmoituksissa "ei kehoiteta äänestäjiä äänestämään puoleen eikä toiseen", hän sanoi.

HYVÄ KIUAS-SAUNA
TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Tuberkuloositutkimus Algoman alueella toukok.

Sault Ste. Marie. — Täällä tiedoitettiin viikon alussa, että Algoma Tuberculosis Association suorittaa yhdessä Ontarion terveysministeriön kanssa tulevan toukokuun aikana Algoma-alueella tuberkuloosi-tarkastuksen X-säde eli röngenkuvauksen avulla. Tämä tutkimus tuberkuloosin vastustamiseksi suoritetaan idässä olevalla Algoma-alueella, Sault Ste. Marieen ja sieltä pohjoiseksen olevalle Wawan alueelle. Tutkimuksen kohteina ovat kouluikäiset nuoremmat lapset, teollisuus- ja kauppa-alan työläiset, sekä muut kansalaiset.

Tiedon tämän tutkimuksen järjestämisestä antoi Algoma Tuberkuloosiyhdistyksen edustaja, tri J. M. Cameron.

Korostaen, että tuberkuloosi aiheuttaa vieläkin suuren vaaran, ja myös sitä, että tällainen tutkimus voi auttaa paljon varsinkin niitä, jotka ovat alustavasti sairastuneet, tri Cameron sanoi:

". . . Ontarion tuberkuloositilanteeseen ei voida suhtautua kevyesti. On käytävä jatkuvaa taistelua tuberkuloositapausten kontrollissa pitämiseksi. Noin 5 henkilöä päivässä otetaan nykyään hoidettavaksi Ontarion parantoloihin ja heistä on 70 prosenttia sellaisia potilaita, joiden tauti on jo kehittynyt suhteellisen pitkälle. Vain yhteisponnistelujen avulla voidaan tuberkuloosipotilaiden määrä pitää alhaisena ja Algoma-alueella varataan nyt kansalaisille mahdollisuus ottaa osaa tähän ponnisteluun tuberkuloosin kontrolloimiseksi."

Tri Cameron selitti myös, että toukokuussa suoritettavan tutkimuksen yhteydessä on käytännössä suhteellisen nuori "Heaf" menetelmä. "Terveysministeriö on kouluttanut rekisteröidyistä sairaanhoitajattarista kolme erikoisryhmää absoluuttisen kivuttoman Heaf-kokeen ottoa varten".

Uusi tuberkuloosikoe osoittaa, onko henkilö ollut välittömästi kosketuksissa tuberkuloosipotilaan kanssa. Se ei osoita, onko henkilö saanut tämän taudin, mutta kaikki ne henkilöt, jotka ovat olleet yhteyksissä tuberkuloosipotilaiden kanssa määrätään röntgensädekuvaukseen.

Kaikille 40-vuotiaille ja sitä vanhemmille suositellaan ilman muuta röngensädekuvausta. Tässä ikäluokassa (yli 40-vuotiaiden keskuudessa) ilmenee eniten keuhko- ja muita rintavikoja. Röntgensädekuvauksen avulla saadaan selville onko keuhkoissa tai rintakehässä mitään kasveja, onko sydämen laajennus jne.

Valentin Rintamäki kuoli keskiviikkona

Sudburyn seudulla kauan asunut ja hyvin tunnettu kansalaisemme Valentin Rintamäki, Copper Cliffistä, kuoli vaikean, pitkäaikaisen taudin murtamana Sudbury Memorial sairaalassa keskiviikkona, maalisk. 9 pnä. Hän oli 72 vuoden ikäinen. Suremaan jäi lähinnä veljensä Isaac Rintamäki ja veljenpoika Asseri, kummatkin Suomessa, sekä suuri tuttavapiiri täällä.

Noin 36 vuotta sitten Sudburyn seudulle tullut Rintamäki oli syntynyt Ilmajoella, Suomessa. Hän oli kansallisia kulttuuriperinteitämme vaalivien rientojen läheinen ystävä ja kannattaja, kuuluen elämänsä loppuun asti CSJn Sudburyn osaston jäsenyyteen.

Rintamäki haudataan Lougheed hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan lauantaina, maaliskuun 12 pnä, kello 2 ip. Hautausseremonian suorittaa pastori P. Heinilä.

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
edesmenneen ystävämme
HUGO EKHOLMIN
MUISTOLLE

Hänen työtään ja muistoaan kunnioittaen,

Siiri Lehti,
R.R. 3, Sudbury, Ont.
Venla ja Antti Luukko,
Garson, Ont.
Lahja Huhtala ja Sandy
Elsa Niemistö
Senja ja Edwin Suksi
Sara ja Bill Santala,
R.R. 2, Wahnapitae, Ont.

Sudbury Ontario

Putkityöalan kiista jatkuu

Kaupungin putkialan työnantajain ja putkityöläisten union osasto No. 800 edustajat neuvottelivat lyhyesti torstaiaamuna pääsemättä hetikohtaisesti mihinkään sopimuksiin kiistakysymyksistä. Työnantajan sanotaan tarjonneen dollarin palkankorotusta nelivuotisen työehtosopimuksen perusteella ja sen lisäksi eräitä muita parannuksia, kuten esimerkiksi korvauksia matkustuksesta jne.

Toisaalta on ilmoitettu, että unio ei ole tätä tarjousta hyväksynyt. Union selostuksen mukaan putkityöläisten palkka on nyt $3.45 tunnilta. He vaativat samaa palkkaa mikä maksetaan Toronton putkityöläisille, eli $4.00 tunnilta ja 13 senttiä tunnilta muita etuisuuksia. Toronton palkkataksavaatimukset koskevat ainoastaan rakennustyömailla tehtäviä töitä.

Union miehet sanovat, että sudburylaiset urakoitsijat järjestivät heitä vastaan työsulun helmikuun 10 pnä. Ryhmä työnantajia julkaisi mainittuna päivänä työsulkujulistuksen, jonka perusteella voimassa olleet työehtosopimukset osasto 800 jäsenten kanssa julistettiin mitätöiduiksi selittäen, että työhön oton ehtona ei ole enää se, että työläinen on osasto No. 800 jäsen.

Mielenosoittajia ja savupommeja "häävieraina"

Amsterdam. — Kruunun prinsessa Beatrix, ja natsijoukoissa sodan aikana toiminut länsisaksalainen "diplomaatti" Claus von Amsberg — nyt prinssi Claus — vihittiin kristilliseen avioliittoon torstaina. Heidän hääjuhlaansa himmensi jossakin määrin savupommit ja hollantilaisten natsivastaiset mielenosoitukset.

Häämuodollisuuksien jälkeen ilmoitettiin, että prinsessa Beatrix ja prinssi Claus aikovat lähteä salaiselle kuherrusmatkalle — erään huhun mukaan ehkä Canadaan missä prinsessa asui toisen maailmansodan aikana jolloin Hollanti oli Saksan natsien miehittämänä.

Poliisit hajoittivat natsien uhrien kunniaksi pystytetyn muistopatsaan luota noin 1,000 mielenosoittajaa. Savupommeja räjähti häävieraitten mentyä westkerkiin (Länsi kirkkoon) ja taas niiden sieltä tultua. Vaikka kuninkaallista paria sanotaan olleen hurraten tervehtimässä noin 200,000 henkeä käsittänyt yleisömäärä, niin savupommeja huomioonottamatta tehtävässään toiminut eräs televisiokuuluttaja sanoi, että väkijoukko oli odotettua vähemmän.

Kuninkaallisen parin vihkiminen aiheutti voimakkaita tunteiden ailahteluja niiden hollantilaisten keskuudessa, jotka muistavat sen ajan jolloin heidän maansa oli natsien miehittämänä.

Australian Vietnam-joukkojen lisäämistä arvosteltu

Sydney. — Australian parlamentaarisen opposition johtaja Arthur Calwell sanoi törkeäksi loukkaukseksi sitä, että Australian pääministeri Harold Holt oli päättänyt lähettää lisää australialaista aseväkeä Vietnamiin.

Puhuessaan parlamentin ulkopuolella opposition johtaja sanoi, että hän tulee vaatimaan, että joko toimitetaan uudet vaalit tai kansanäänestys sen johdosta, että on päätetty lähettää asevelvollisia ulkomaille.

Annettujen tietojen mukaan Australian hallitus suunnittelee Vietnamissa olevien asejoukkojensa kolminkertaistuttamista 4,500 mieheen tämän vuoden puoliväliin mennessä.

Satoja kodittomaksi sateiden takia

Sao Paulo. — Tällä viikolla ilmoitettiin, että tämän brasilialaisen kaupungin alueella oli joutunut satoja ihmisiä kodittomiksi rankkasateiden takia ja että oli ryhdytty toimenpiteisiin kaupungin stadionin saattamiseksi siihen kuntoon, että voitaisiin sijoittaa kodittomaksi joutuneita ihmisiä sen suojiin.

Sateiden aiheuttamissa tulvissa ilmoitetaan neljän ihmisen saaneen surmansa. Satojen perheiden ilmoitettiin vielä keskiviikkona olleen kodittomana sen jälkeen kun heidän kotinsa tuhoutuivat sateen aiheuttamissa maanvyörymissä.

Tilatkaa Vapaus!

Kauneimmat
KUKKASET
hyvän tuttavamme
Hugo Ekholmin
muistolle
Kerttu ja Taisto Länsi
Sudbury, Ontario

Seksuaaliskandaalisyytös toryministerejä vastaan

(Jatkoa sivulta 1)

että Olga Munsinger oli osallistunut vakoilutyöhön ja että häntä pidetään täällä epäluotettavana.

Torontolainen Globe and Mail-lehti tiedoitti torstaiaamuna oikeusministerin sanoneen, että tapaus Olga Munsinger on pahempi kuin Britannian hallitusta jokin aika sitten järkyttänyt Profumo-skandaali.

Torstaisessa lehdistön vastaanottotilaisuudessa mr. Cardin toisti käsityskantansa siitä, että Olgan tapaus on Profumo-skandaaliin verrattava.

Britannian sotaministeri John Profumo erosi Britannian (torypuolueen) hallituksesta v. 1963 sen johdosta kun hän joutui myöntämään, että hän oli alahuoneen istunnossa aikaisemmin antanut valheeseen perustuneen lausunnon suhteistaan kutsutyttö Christine Keeleriin.

Oikeusministeri Cardin sanoi, ettei hänellä ole mitään tietoa siitä kuvasta, jonka pitäisi näyttämän Diefenbakerin hallituksen erään ministerin kyseenalaisessa tilanteessa Olgan kanssa. Mutta kun häneltä pyydettiin lehdistövastaanotossa lisätietoja ao. ministeristä, niin oikeusministeri käytti monikkomuotoa ja selitti myöhemmin, että kysymys on useimmasta kuin yhden ministerin suhteista Olgaan. Toisaalta hän on kieltäytynyt selittämästä, kuinka monta Diefenbakerin ministeriä väitetään siihen seksuaaliskandaaliin sekaantuneen.

Vastauksena lehtimiesten kysymykseen oikeusministeri sanoi "käsittävänsä", että Olga Munsinger on joskus ollut vakoilutyössä, mutta hän ei antanut mitään vastausta kysymykseen, oliko Olga minkään lähetystön palveluksessa Ottawassa.

Torypuolueen entisen hallituksen kaikki jäsenet ovat protestoineet erikoisesti sitä, että nimiä ei ole näiden syytteiden yhteydessä mainittu niin heitä kaikkia voidaan epäillä niiksi ministereiksi, joiden väitetään sekaantuneen seksuaali-turvallisuus-skandaaliin Olgan kanssa lain kautta.

USAlle epämieluinen mies pois kenraalijuntasta

Saigon. — Saigonin sotilasjunttan 10 kenraalia äänesti torstaina päätöksestä, jonka mukaan junttan 11. kenraali, Nguyen Chan Thi tuli "puhdistetuksi" eli erotetuksi virastaan.

Saigonin lentokentälle sijoitettiin tankkeja, konekiväärejä, tykkejä ja sotavoimia kun kaupungissa levisi huhu, että kenraali Thi aikoo suorittaa kannattajineen vallankaappauksen.

Junttakenraalit erottivat samalla Thin armeijan ensimmäisen korpusalueen komentajan toimestaan, missä asemassa hän oli viiden väkirikkaimman maakunnan komentajana pohjoisessa.

Tämän puhdistuksen sanotaan suuresti lisänneen pääministerinä toimivan kenraali Nguyen Cao Kyn poliittista valtaa. Samalla tiedoitetaan Yhdysvaltain viranomaisten katsovan, että Thin erottaminen oli suotuisa toimenpide.

Kenraali Thin sanotaan jatkuvasti vastustaneen keskushallituksen edesottamisia. Tämän 43 vuotiaan kenraalin väitetään tavoitelleen kenraali Kyn johtajapaikkaa.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Kukkamukuloitten istutusaika käsillä

Nopeus on aikamme tunnus ja siksi hyvää vauhtia kehittyvät mukulakasvit, varsinkin suppilokukka (gloksinia) ja mukulabegonia kuuluvat harrastelijoitten lempilapsiin. Mukuloiden istutusaikaa riittää helmikuusta huhtikuuhun. Molempien kasvien kukat tarjoavat mitä herkullisimpia värejä ja begonia vielä lisäksi lukuisia erilaisia kukkamuotoja, mainittakoon vain esim. suurikukkaisista neilikkakukkaset, (fimbriata), ka kameliakukkaset (cameliaflora) ja balleriinabekoniat (marmorata), joitten kukat ovat kuin balettihameita. Pienempiä kukkia, mutta niitä sitä runsaammin tarjoavat pienikukkaiset mukulabegoniat (Begonia tuberhybrida multiflora). Ne kestävät myös ulos esim. parvekelaatikkoihin istutettuina paahtavampaa aurinkoa kuin suurikukkaiset. Iso- ja pienikukkaisen välimailla on vielä tarjolla nk. multiflora maxima-begonioita. Ja kaiken kukkaraisi löytyy myös riippuva mukulabegonia, jota meillä yleisesti kutsutaan "Karjalan neidoksi".

Suppilokukka ei sovi ulkokasviksi mutta on sametinpehmeine kukkineen ja nukkaisine lehtineen mitä hienoin ja runsaskukkaisin huonekasvi. Todella uskomatonta, että niin tuhlaillen kukkaloistoa. Se ei siedä paahtavaa aurinkoa eikä vedestä lehdillä.

Molempien kasvien mukulat istutetaan kuohkeaan multaan niin, että vain ohut multakerros peittää ne. Kehitystä voidaan alkuun jouduttaa, jos suihkutetaan ahkerasti ja peitetään ruukku esim. muovilla. Itujen ilmestyttyä on peite kuitenkin poistettava. Ulos tai parvekelaatikkoon aiotut begoniamukulat voidaan varsin hyvin istuttaa vaikkapa turveruukkuihin, ja ne upotetaan sitten aikanaan ruukkuineen multaan. Tietenkin niin voidaan tehdä ruukkuun istutettavillekin, mikäli halutaan nähdä uuden istuttamisen vaiva. Mutta ne saatetaan heti panna lopullisiin astioihin. Lasitetuissa ruukuissa on kehitys nopeata, koska multa niissä pysyy lämpimänä ja tasaisemman kosteana kuin huokoisissa ruukuissa.

Syksyllä saavat maanpäälliset osat kuihtua ja mukulat säilytetään kuivittuina vaikkapa turvepehkun- tai vermikuliitin seassa paperipussissa. Nämä säilytysaineet kelpaavat keväisessä istutuksessa hyvin mullan kuohkeuttajiksi.

* * *

Herkuttelemme jälkiruoalla

Monessa perheessä kuitataan jälkiruoka tuoreella hedelmällä, mikä sinänsä lieneekin paitsi vaivatonta myös terveellistä. Silti saattaa silloin tällöin maistua varta vasten valmistettu jälkiruokakin. Ohessa pari ohjetta:

VENÄLÄINEN PANNUKAKKU

3 rkl voita
5 rkl vehnäjauhoja
4 kkp maitoa
4 munaa
Täyte: vähänsokerista mansikkahilloa.
Koristeeksi: kermavaahtoa

Voi sulatetaan kattilassa ja vehnäjauhot kiehautetaan siinä. Kylmä maito lisätään ja seosta vatkataan kunnes se kiehahtaa. Keltuaiset lisätään ja seos vatkataan kuohkeaksi ja jäähtyneeksi. Viimeksi lisätään vatkatut valkuaiset.

Pannukakku paistetaan kahdessa osassa hyvin voidellussa vuoassa. Pannukakku täytetään vähäsokerisella mansikkahillolla ja koristellaan kermavaahdolla.

* * *

Vaniljakastike sopii monien jälkiruokien höysteeksi ja koristeeksi. Liitämme tähän yksinkertaisen ohjeen.

VANILJAKASTIKE

4 kkp kermamaitoa
2 munaa
1 rkl perunajauhoja
3 rkl sokeria
vaniljasokeria.

Kaikki aineet sekoitetaan keskenään ja kuumennetaan koko ajan vatkaten, kunnes seos sakenee. Vatkataan jäähtyneeksi.

OMENAKAKKU ILMAN UUNIA

Noin 15 minuuttissa valmistaa jälkiruoan, johon tarvitaan 3—4 rkl. voita tai margariinia, 5—6 kkp. korppujauhoja ja 3 kkp. omenasosetta.

Korppujauhot ruskistetaan paistinpannussa voissa varoen palamista. Ruskistettu korppujauho ja omenasose pannaan kerroksittain tarjoiluvadille, alimmaiseksi ja päällimmäiseksi korppujauhoja. Tarjoillaan kerman tai vaniljakastikkeen kanssa.

* * *

Suolalla on monta käyttöä

Jokainen tietää suolan arvon maustajana, yksinpä marjaruoatkin saavat paremman maun kun niihin ripautetaan aavistuksen verran suolaa. Mutta suolalla on monia muitakin käyttötapoja taloudessa. Jos esimerkiksi keittää vanukasta kaksoiskattilassa ja ripottaa suolaa vesikattilan pinnalle, niin vesi kiehuu nopeammin ja ruoka valmistuu pikemmin. Vanukas jäähtyy nopeammin jos kattilan nostaa kylmään vesiastiaan, johon on lisätty suolaa.

Jäätynyt liha sulaa nopeammin kun siihen ripottaa suolaa jääkaapista otettaessa. Suola ja jääpalat jäähdyttävät jäätelön ja jäähdyttävät juomat nopeammin kuin mitä ne tekisivät jääkaapissa.

Myöskin jään sulattamisessa käytävältä portailta suola on hyväksi tunnettu apulainen. Käytännössä voi löytää vielä monia muita hyviä suolaneuvoja.

Jos viimeiseen virutukseen pannaan suolaa, niin vaatteet eivät jäädy ulos pakkasella kuivamaan ripustettaessa.

Belgian sosialistit hylkäsivät kokoomuksen

Bryssel. — Belgian sosialistit hylkäsivät tällä viikolla ajatuksen, että Paul Vanden Boevants muodostaisi kokoomushallituksen. Täten maan hallituskriisi, joka oli edellisviikkoon mennessä jatkunut 26 päivää on edelleen jatkumassa.

Sosialistipuolueen presidentti Leo Collard ilmoitti tästä puolueensa johtajien päätöksestä Vanden Boevantsille osoittamassaan kirjeessä, missä hän arvosteli sitä, että kristillis-demokraatit olivat esittäneet kokoomusehdotuksensa myös liberaaleille. Sosialistit vastustavat sitä ajatusta, että kokoomushallitus muodostettaisiin **kolmen puolueen** edustajista.

Kaikesta sopivin suora kulkuvuoro suosituilla
M/S BATORY
laivalla
Kööpenhaminaan
mistä erinomaiset yhteydet Suomeen.

QUEBECISTA
Huhtik. 2
MONTREALISTA
huhtik. 29, toukok. 26*, kesäk. 23, heinäk. 19, elok. 16 ja syysk. 20*.
(*) Pysähtyy Lontoossa
•
Käykää paikallisessa matkatoimistossanne tai
Gdynia America Line
POLISH OCEAN LINES
159 Bay St. Toronto 1, Ont

Parhain ulkoasu pääsiäisenä...

Sudbury Steam Laundryn
ammattimaisella
SANITONE
puhdistuksella
Pääsiäisenä on aika näyttää parhaalta — kirkossa, perhejuhlissa ja muissa päivän juhlallisuuksissa. Sanitonen erikoiset kankaiden viimeistelyaineet ja meidän eksperttikäsittelymme tarjoaa sen lisäpalvelun jota haluatte. Kääntykää puoleemme jo tänään.
Kotipalvelun saatte soittamalla 675-6445
SUDBURY STEAM LAUNDRY LTD.
Suurin ja vanhin pesulaitos
171 LARCH ST. PUH. 675-6445

12—17—22—26

KYSYKÄÄ 'PAKETOIDUISTA' VAKUUTUKSISTA
säästätte vakuutusmaksuissa
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
OLIVER R. LAINE Kotiin 674-4167
PENTTI PENTTILÄ Kotiin 675-2941
Konttori 675-6427
125 Durham St. S. yläkerta Sudbury, Ontario

Kiitos

Sydämellisimmät kiitoksemme suurenmoisesta juhlatilaisuudesta, joka oli järjestetty täydeksi yllätykseksemme Sampo-haalilla 5 pnä maaliskuuta.

Kiitämme juhlatilaisuuden järjestäjiä, illan ahkeroivia emäntiä ja isäntiä, illan esiintyjiä, vieraita ja niitäkin osanottajia jotka eivät voineet tilaisuuteen saapua.

Lämpöisin kiitoksin,

ELVI JA ARTTU MARTTINEN

Sudbury Ontario